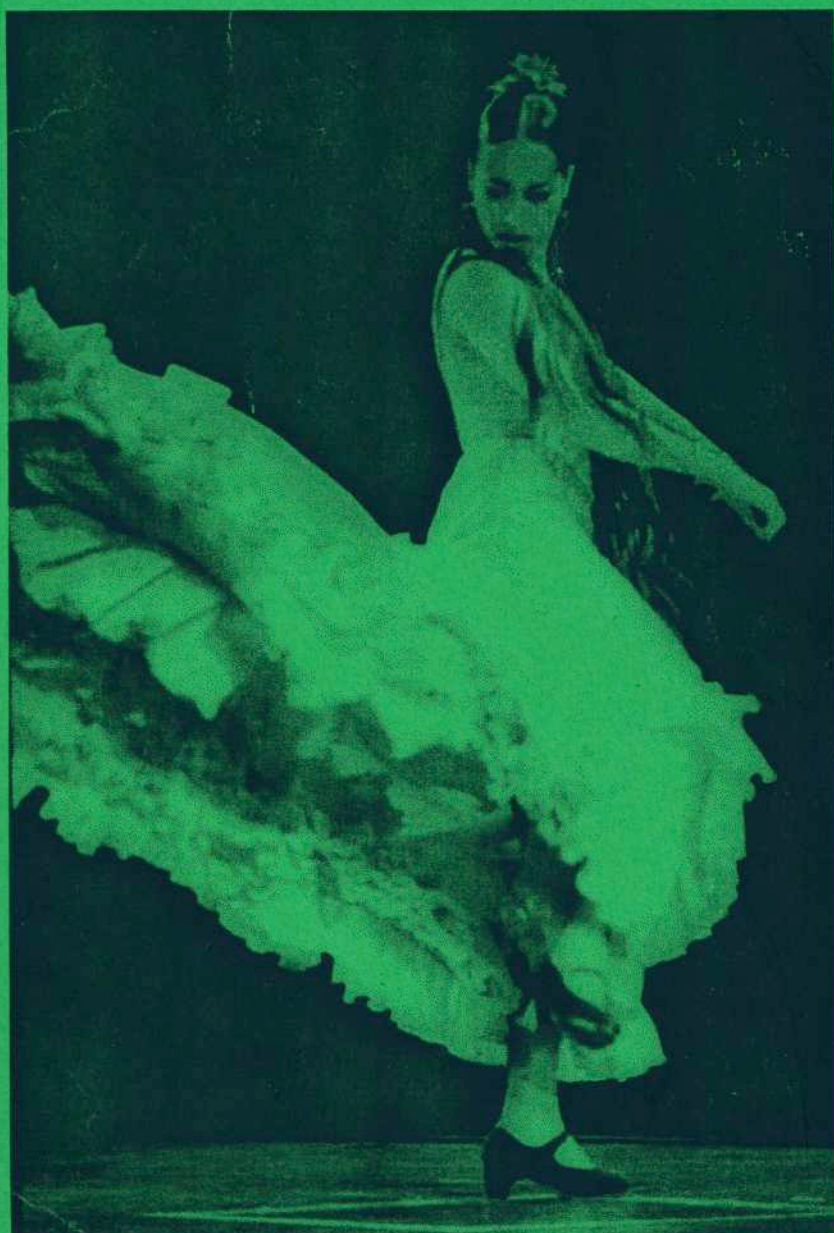

Letra 1/00

Helsingin
Flamencoyhdistyksen
jäsenlehti

Letra 1/2000

Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenlehti

Päätoimittaja:

Irja Kajander, Kirstinkatu 2 D 93, 00530 Helsinki, p. 09-773 6412

Vakituiset toimittajat:

Teresa Ackalín, Erika Alajärvi, Outi Böök, Juha Leino, Milena Urmas
Kuvaaja: Auli Kaartinen

Taitto:

Terhi Ketolainen

Monistus: Jäljentämö Jokela Oy

ISSN 1456 7938

HELSINGIN FLAMENCOYHDISTYKSEN HALLITUS VUONNA 2000

Puheenjohtaja:

Jouni Meriläinen, Ranckenintie 10, 00920 Helsinki, p. 09-309 200

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Teresa Ackalín, Rauhankatu 2 a C 52, 00170 Helsinki, p. 040-544 9731

Tove Djupsjöbacka, Välskärink. 1 bA 23, 00260 Helsinki, p. 040-731 4304

Auli Kaartinen, Kirkonkyläntie 13 A 10, 00700 Helsinki, k. 09-351 4781, t. 09-5840 4551, gsm 050-305 7392

Juho Koskimies, Laajalahdentie 4 as. 2, 00330 Helsinki, p. 09-587 8284

Anne Lamberg, Uotinmäentie 11 A 5, 00970 Helsinki, k. 09-325 7159, t. 020 483 5911, gsm 040-521 2763, anne.lamberg@nelesautomation.com

Tytti Nieminen, Lahnaruohontie 1 B 24, 00200 Helsinki, p. 050-346 6368

Hallituksen varajäsenet:

Terhi Ketolainen, Karhutie 20 A 4, 00800 Helsinki, p. 09-755 4436

Eija-Liisa Linnapuomi-Kanerva, Hollantilaisentie 3 as. 6, 00330 Helsinki, p. 09-482 970

Jäsenrekisteri ja osoiteasiat:

Anne Lamberg (yhteystiedot ylh.)

Helsingin Flamencoyhdistyksen
puhelinnumero: 040-716 3134

4	¡Hola!
5	Päätoimittajalta
6	Calendario
7	Noticias
10	Helsingin III flamencofestivaali: Arvostelut
16	Vieraana Belén Maya Erika Alajärvi
20	Mielipide
21	¿Flamencofestivaalit? Milena Urmas
22	NiksiLetra
23	¿Como? Milena Urmas
24	Suosittelen Juho Koskimies
25	Historia: Sefardien teillä Outi Böök
29	Index: Sisällysluettelo 1993-1999

SISÄLLYS

¡HOLA!

Uuden vuosituhannen ensimmäinen flamencofestivaali, ainakin täällä pohjoisessa, on ohi. Helsingin III flamencofestivaalista tuli onnistunut flamencotapahtuma, joka toi yhteen flamencon harrastajia koko Suomesta nauttimaan hienoista konserteista ja kursseista.

Sekä pääesiintyjät, José Antonio Rodríguez Grupo, että perjantain suomalaiset ja espanjalaiset flamencot saivat ilon esiintyä lähes täysille katsomoille. Myös Belén Mayan kurssit täyttyivät heti, osanottajien tullessa niin Suomesta, Ruotsista kuin Virostakin. Kiitokset siis kaikille esiintyjille, järjestäjille, avustajille, kannustaville sekä myös yleisölle – olitte kaikki mukana tekemässä tästä festarista onnistuneen sellaisen!

Tällaisen suursatsauksen jälkeen herää helposti ajatus ”Mitä tehdä, kun tämä on ohi?” Kaikkien järjestelyjen jälkeen ainakin yhdistyksen hallitus voi hengähtää helpottuneena – selvisimme jälleen yhdestä urakasta! Yhdistyksen toimintaan kuuluu kuitenkin muutakin kuin pelkkä festivaali, eli jatketaan ja katsotaan, mitä tänä vuonna pystymme vielä järjestämään. Uudet ideat, ehdotukset yms. ovat lämpimästi tervetulleita! Ottaisimme mielellään lisää palautetta vastaan – jäsenethän tämän yhdistyksen muodostavat, eikä ainoastaan hallitus!

Kun yksi suurtyö on tehty, seuraavaa suunnitellaan jo. Itse tunnen oloni hiukan tyhjäksi, koko tämän rumban jälkeen. Pitää hakea uutta päämäärää johon satsata. Melkein puolen vuoden ajan minun ja monien muiden elämän on täyttänyt Laura Vilhosen koreografiaprojekti, jonka jälkeen on itse mietittävä mistä jatkaa. Mitä tehdä, kun biisi on esitetty, palautteet saatu – ei enää treenejä, peñalla hengaamista, korvapuustien syömistä, yhteisen esityksen valmistelemista? Kokemuksien rikastuttamana on haettava uusia projekteja.

Joten ahkerasti vaan yhdessä treenaamaan – muiden flamencojen kanssa työskennellessä oppii aina uusia asioita. Esiintyjiiä eri tilaisuuksiin tarvitaan aina, kaikenlaisia! Festarin jälkeen siis uusia asioita tekemään niin kauan kun Belénin tanssi, José Antonion kauniit soinnut por taranta, Antonion laulu por petenera, oman esityksen jaleot (*Ay, que culo ...*) täyttävät mielen.

Hienoja keikkoja ja vierailuja on tulossa, inspiroimaan meitä vielä monta kertaa tämän vuoden aikana. Raul Mannola ja laulukeikat Tampereella, Vantaalla ja Helsingissä, Vicente Amigo April Jazzissa, Christina Hoyos Kansallisopperassa, Belén Mayan kurssit Kuopiossa . . . Tapahtumia riittää siis tulevaisuudessakin, ja flamenco senkun onnistuu täyttämään elämän. Ainakin minun sydämeni sykkii buleríaksen tahtiin . . .

Hyvää flamencovuotta toivottaa hallituksen puolesta

Tove Djupsjöbacka

PÄÄTOIMITAJALTA

Tervehdys taas!

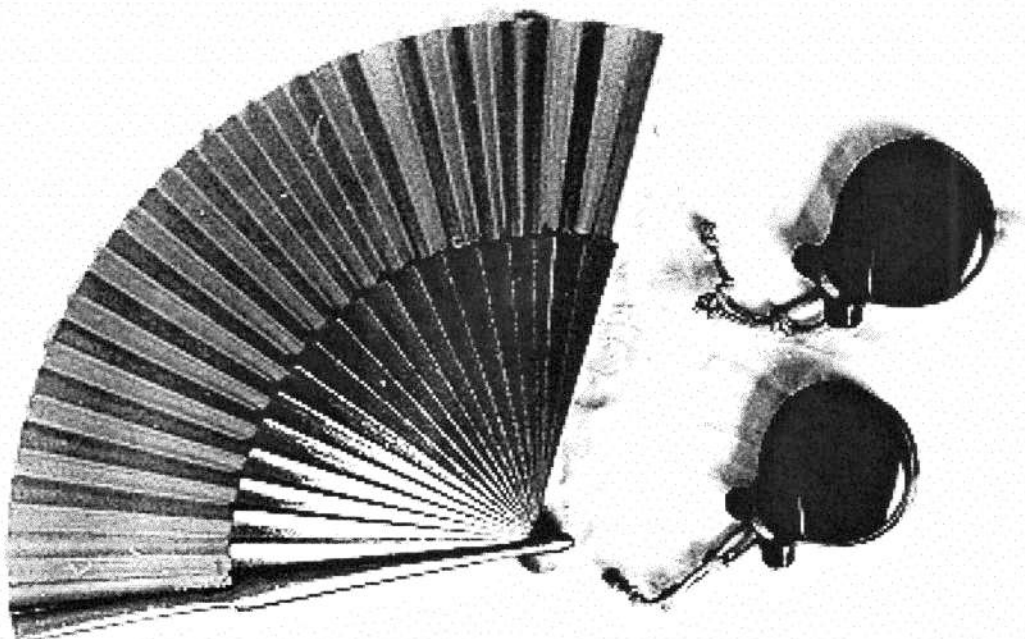
Vuosituhanne ensimmäinen Letra on kokenut joitakin muutoksia. Olemme perustaneet uusia palstoja ja luopuneet joistakin vanhoista ainakin toistaiseksi. Sekä *Leyendas* että *Palos*-palstat on kaluttu aika lailla loppuun. Niiden aihepiirejä on kyllä tarkoitus jatkossakin käsitellä, mutta hieman toisenlaisesta näkökulmasta. Uutena palstana aloitamme NiksiLetran vanhan ja perinteisen NiksiPirkan tyyliin. Otamme vastaan myös uusia sukkahousunikkejä.

Onnistuneen Helsingin III flamencofestivaalin jälkeen on aika suunnata katseet tulevaisuuteen ja alkaa valmistautua kevään ja kesän festivaaleihin. Näin alkuun voi vaikkapa palautella mieliin vanhoja festivaalimuistoja Letran festivaalisivujen myötä. Jos haluat jakaa omia festivaalimuistoja meidän kaikkien kanssa, ota yhteys Milenaan.

Uuden vuosituhanne kynnyksellä on hyvä muistella myös Letran menneisyyttä. Olemme koonneet indeksin kaikista Letrassa tähän asti ilmestyneistä jutuista. Ne on jaoteltu aihepiireittäin ja järjestetty ilmestymisjärjestykseen. Koska kaikissa lehdissä ei ole jokaisen jutun yhteydessä kirjoittajien nimiä, saattaa niissä olla virheitä. Jos tunnistat omaksesi toisen nimiin kirjatun jutun tai huomaat muita virheitä, ota yhteys Letran toimitukseen, jotta saamme luettelomme ajan tasalle.

Hauskaa kevättä lukijakunnalle!

Irja Kajander

CALENDARIO

KEVÄTKOKOUS JA VIDEOILTA

Helsingin Flamencoyhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidetään **Peñalla** (Pohjoisespa 2) **torstaina 30.3. klo 19.00**. Kokouksen jälkeen halukkaat voivat jäädä katsomaan taatusti mielenkiintoisia **flamencovideoita**.

VAMPHYRIT VERKKOON

Tanssi-, musiikki- ja kuvataideilta Kulttuurikulmassa (Meritullinkatu 33 A), flamenco unohtamatta. Maanantaina 27.3. klo 20.00, liput 60/30 mk. Tilaisuuden tuotto menee Nicaraguan köyhille ikkunaverkkojen hankkimiseksi vampyrireleakoiden torjuntaan. Järj. PAND.

FLAMENCON KIPINÄ "LA CHISPA DEL FLAMENCO" -KONSERTTISARJA

Helsingin flamencofestivaalilla vastikään mahtavalla äänellään ihastusta herättänyttä laulaja **Antonio Sanlúcaria** (ks. arvostelu s. 14) on nyt mahdollisuus kuulla uudelleen. Hän esiintyy Flamencon kipinä -konserteissa yhdessä karkiflamicokitaristimme **Raul Mannolan** ja perkussionisti **Karo Sampelan** kanssa. Glorian konsertissa ryhmää täydentää myös tanssija **Paula San Juan**.

Antonio Sanlúcar, laulu
Raul Mannola, kitara
Karo Sampela, lyömäsoittimet

Tullikubi, Tampere 5.4.2000 klo 21.00, liput 45 mk
Martinus, Vantaa 6.4.2000 klo 19.00, liput 60/40 mk
Gloria, Helsinki 9.4.2000 klo 19.00, liput 65/55 mk.

VICENTE AMIGO APRIL JAZZISSA

Vanha ystävämme saapuu jälleen kitaroineen, tällä kertaa suuntanaan Espoo ja April Jazz.

Vicente Amigo, Espoon kulttuurikeskus/Tapiolasali 27.4. klo 21.00, liput 125 mk.

BALLET CHRISTINA HOYOS

Christina Hoyosin flamencoryhmä vierailee Kansallisoopperassa tiistaina 6.6.2000 klo 19.00 ja torstaina 8.6.2000 klo 19.00, liput 60-200 mk.

KUOPIO TANSSII JA SOI - FLAMENCOKURSSIT

Helsingin flamencofestivaalilla opettanut **Belén Maya** opettaa kesällä myös Kuopiossa 27.6.-1.7. Kurssitasoina keski- ja jatkotaso, hinta 1000 mk.

Anna Niinimäki opettaa alkeiskurssia 27.6.-3.7., hinta 700 mk.

Kitaristina kursseilla toimii **Ramón Maronier**.

Kuopio Tanssii ja Soi/ Sirpa Miettinen, p. 017-282 1541

kuopio.dance.festival@travel.fi

www.kuopiodancefestival.fi

TAMPEREEN VI FLAMENCOVIKKO

Tampereelle menijät varatkoon kalenteriinsa 30.7.-5.8.2000 välisen ajan. Esiintyjistä ja opettajista saadaan tietoa myöhemmin.

FLAMENCOPAITOJA!

Nyt niitä taas saa, nimittäin yhdistyksen logolla varustettuja T-paitoja edulliseen hintaan. Hihallisia löytyy punaisena ja mustana, koot S, M ja L, hinta 70 mk. Hihattomia saa harmaana ja tummansinisenä, koot M ja L, hinta 60 mk. Ota yhteys Eija-Liisa Linnapuomi-Kanervaan (eija-liisa.linnapuomi@kolumbus.fi, p. 09-482 970) tai nykäise jotain muuta hallituksen jäsentä hihasta, niin sinusta voi tulla hienon flamencopaidan onnellinen omistaja!

NOTICIAS

mukaansa, tuntemaan ja rakastamaan intohimoisesti. Se voi huutaa tuskaa, se voi iloita ja rakastaa, mutta koskaan se ei ole tunteeton. Lorcan näytelmässä naiset odottavat miestä. Miestä, joka ottaisi heidät ja tekisi heistä naisia; aistillisia, eroottisia naisia. Jotta tämä intohimo, tämä kaikkialta tihkuva halu ja odotus saisi kohteen, oli näyttämölle tuotava mies! Mutta ei mitä tahansa miestä, vaan tämän suuren intohimon mittainen, sen tulkiksi yltävä ja siksi mies, joka tanssii flamenco! *Bernarda Alban Talo* on kertomus äidistä ja hänen viidestä naimattomasta tyttärestään miehettömässä talossa. Bernarda johtaa laumaansa ankaralla ja rakkaudettomalla kädellään. Mutta intohimoa eivät seinät ja säännöt pysty pidättelemään ja niinpä tähän naisten taloon tunkeutuu mies – Pepe el Romano. "Pepe el Romano on jättiläinen – kaikki te rakastatte häntä. Mutta hän syö teidät suuhunsa, sillä te olette vehnänjyviä! Ette vehnänjyviä – kielettömiä sammakkoita!" Näin tulkitsee vanha isoäiti niitä jännitteitä ja tunteita, joita Pepe talon naisissa herättää. Lorcan tekstissä Pepe el Romano on läsnä vain puheissa ja ajatuksissa, hän ikäänkuin "pyörittää" koko tätä naistentaloa. Lorca ei tuo Pepeä näyttämölle, mutta sen

FLAMENCOVAUVA

Suomeen Italiasta palanneet Raul Mannola ja Antonia de Córdoba ovat tätä nykyä suolaisen tyttövauvan, Aurora Claran vanhempia. Lämpimät onnittelut!

LORCAA JA FLAMENCOA

Teatteri Kultsassa nautitaan pian flamencon kuumista rytmeistä espanjalaisen runoilijan **Federico García Lorcan** kirjoittamassa intohimodraamassa *Bernarda Alban Talo*.

Flamenco intohimon tulkina

Bernarda Alban Talo on kirjoitettu vuonna 1936 ja se kertoo andalusialaisen maalaiskylän naisista. Se on sisällöllisesti ja moraalisesti hyvin vahvasti kiinni aikansa

katolilaisissa moraalikäsitteissä. Siksi olikin suuri haaste saada teksti toimimaan 2000-luvun Helsingissä!

Lorcaa on sanottu rakkauden ja kuoleman runoilijaksi. Lorcan tekstien perusaineokset ovat kunnia, rakkaus, verikosto, äitiys ja kuolema – hyvin suuria ja voimakkaita tunteita herättäviä sanoja kaikki. *Bernarda Alban Talossa* ovat läsnä kaikki nämä edellä mainitut peruselementit ja lisäksi vielä yksi – intohimo. Intohimo pyörittää Alban talon naisia ja intohimon ymmärtää ja kokee myös tämän päivän suomalaisen katsoja.

Ja intohimosta on kyse myös flamencossa. Flamencon rytmi on kuin sydän, joka takoo kiihkeästi ja pumpppaa tunteita ylös syvältä ihmiskehon sisältä. Flamencotanssijan ryhti, pään asento, kädet, koko keho vangitsevat katsojansa, ikään kuin viettelee

sijaan Teatteri Kultsan tulkin-
nassa nähdään lavalla myös
mies, flamencotanssija Juha
Leino.

Tarja Koskela

Federico Garcia Lorca - Pentti
Saaritsa

BERNARDA ALBAN TALO

Dramatisointi ja ohjaus: Tarja
Koskela

Lavastus: Tarja Koskela

Valot: Jani Heikkinen

Puvut: Anna Turunen

Laulut: Jyrki Koskenseppä

Flamencotanssija: Juha Leino

Rooleissa: Leena Pettersson,

Kerttu Könkkölä-Heinonen,

Aino Savolainen, Hanna Ka-

hila, Jutta Toiva, Suvi

Lahdenmäki, Pirjo Saariokari,

Hanna-Kaisa Kervinen ja

Anne Laakso

Bernarda Alban Talo -esityk-
set: ensi-ilta 4.3. klo 19, muut
esitykset aina ke, pe ja su
16.4. asti klo 19, Käenkuja
6-8. Liput 50 ja 30 mk tuntia
ennen ovelta. Varaukset teat-
terin puh.vastaajaan 774
1277.

Tiedustelut: Tarja Koskela
040 725 8554

LOKAKUU OLI TANSSIN SUPERKUUKAUSI OULUSSA

Oulu on jatkuvasti erittäin
vireä kaupunki sekä tanssin
opetuksen, harjoittelun että
esitysten kannalta, täältä
lähtee myös kykyjä muualle
maailmaan. Harjoitussalit
ovat koko ajan täyteen vara-
tut, niistä on pientä pulaakin.

Maria Josefan esittäjä Aino Savolainen ja flamenco-tanssija
Juha Leino

Kuitenkin lokakuu oli poik-
keuksellinen esitysten kan-
nalta, niitä oli runsaasti joka
makuun. Epäilin sen aiheut-
tavan yleisökadon loppu-
puolelle, mutta into näytti
vain kiihtyvän.

Taidan viisaasti jättää puhu-
matta modernista ja kilpa-
tanssista, joista en mitään
tiedä ja keskittyä flamen-
coon, jota myös esitettiin
riittämiin. Sesongin aloitti
pienen esiintyjäryhmän kon-
sertti 9.10.1999, jossa **Kari
Suvilehto** soitti kitaraa, van-

ha tuttu **Jouni Lund** lauloi ja
ryhmään oli tullut myös lois-
tavaääninen **Sanna Jaako**,
joka lienee musiikinopiske-
lija. Ohjelma koostui pää-
asiassa **Lorcan** kokoamista
ja **Carmen Linaresin** levyt-
tämistä vaikuttavista van-
hoista lauluista. Tanssijat oli-
vat tällä kertaa katsomossa.
Jo seuraavana päivänä oli
syksyn päätapahtuma: Tans-
sin Suuri Gaalailta. Kau-
punginteatterin suuri sali oli
täynnä Oulun Tanssin Kes-
kuksen Jojon järjestämässä

näytöksessä, jota kunnioittivat läsnäolollaan kulttuuriministeri **Suvi Lindén** ja Suomen Tanssitaiteilijain Liiton puheenjohtaja **Timo Sokura**. Ohjelmassa oli klasista balettia, nykytanssia, kilpatanssijoita ja kansantanssia, jotka kaikki olivat tosi hyviä. Mielestäni täydellisimmin yleisön valloitti kuitenkin kolmikko **Elena Andujar - Ramón Maronier - Anna Niinimäki**, joiden taidon varmaan kaikki jo tuntevatkin. Flamenco saapui Ouluun täydellä voimalla vuonna 1989. Pohjoinen Flamenco täytti siis 10 vuotta ja asiaan kuului tietenkin juhlanäytös. Sellainen järjestettiin 17.10.1999 Nuoriso- ja kulttuurikeskuksen pienehkössä salissa. Suunnitellut kaksi näytöstä myytiin loppuun, ja koska liput loppuivat pahasti kesken, järjestettiin vielä maksullinen kenraaliharjoitus, sekin jokseenkin täynnä. Valmistelujen ja harjoitusten aikana ajattelin, että ei tästä taida tulla yhtään mitään, sillä puuhassa oli runsaasti niisanottua nais erityisyyttä, mutta **Soili Heikkinen** näytti taas leijonankyntensä näytösten suunnittelijana ja joukkojen ohjaajana. Koko pitkä näytös sujui joka kerta jokseenkin täydellisesti ja yleisön suosio oli taattu. Näytöksen rakenne oli poikkeuksellinen, sillä se alkoi jo ennenkuin yleisö oli päästetty sisään, siten että osa esiintyjistä laskeutui laulaen kolmannelta kerroksesta, osa nousi kellarista ja osa tuli salin takaovesta aulaan, jossa tanssittiin buleriasta alkajaisiksi. Pitkässä ja monipuolisessa ohjelmassa olivat

kaikki tasokurssit. Siinä vieraili myös Kari Suvilehdon muusikkoryhmä laulaja **Kari Heljasvaaralla** vahvistetuna. Menestyksen kruunasi parinkymmenen lumivalkoisen häntähameen pitkä ja vaikea alegrías. Se oli suorastaan mykistyttävän kaunis näky, kuin joutsenet! Musiikista vastasivat vakituiset kantavat voimat **Jouni Elgland**, kitara ja **Katja Ruotsi**, laulu. Näytösten välillä avattiin Matti Helariutan valokuvanäyttely. Yhtä juhlaa! Pohjois-Suomen valtalehti Kaleva on antanut hyvin tilaa flamencolle ja muullekin tanssille, mutta piti hän oululais erityisyyttä osoittaa antamalla ymmärtää, että näytöksessä olisi ollut pelkkiä naisia. Olihan mukana sentään kaksi miestä, minun lisäkseni nuori lahjakkuus **Marko Rieki**. Olimme molemmat neljässä tanssissa. Meitä on melko tarkalleen 1% flamencotanssijoista, joita on nykyään pari sataa. Kasvu on kuitenkin 100% vuosien takaisesta tilanteesta, jolloin edustin yksin miessukupuolta. Olen

seitsemättä vuotta mukana ja minusta tuntuu, että taso on noussut tasaisesti koko ajan. Tanssien vaikeusaste on nyt minun kykyjeni ylärajalla ja osaksi jo niiden yläpuolellakin. Kieltämättä harmittaa, etten pärjää nuoremmille varsinkaan oppimisnopeudessa, mutta *"Bailar bien, bailar mal, pero bailar"* niinkuin espanjalaiset sanovat. Eli niinkuin Suomessa sanotaan: "Hyvin hyppii, sanoi sokea kun rampaa tanssitti". Kitaransoittajia Oulussa ei ole paljon, mutta toimeen on tultu. Laulun tilanne on parempi, sillä meillä on nyt viisi esiintymiskykyistä laulajaa. Isojen näytösten lisäksi Oulussa on silloin tällöin pienimuotoisempia esityksiä. Kaikki eivät tule tietooni, mutta lehdestä huomasin ainakin, että Oulun kansainvälisyysviikolla oli myös flamenco, jossa esiintyivät **Pauliina Kuusisto**, tanssi ja **Tommi Virtanen**, kitara. Niin että silleen.

Heikki Kangasperko

UUSI LUKUJÄRJESTYS

Alkaen 7.3.2000 uusi espanjalainen opettaja Paula San Juan ja uudet koreografiat sekä mm. huivitekniikka.

Alkeistiiviskurssi: Pääsiäisenä 20.-24.4.2000, 5 x 90 min., op. Anne Riikola, ilm. viim. 14.4.2000

Tekn. tiiviskurssi/rumba: Pääsiäisenä 20.-24.4.2000, 5 x 90 min., op. Joanna Gefwert, ilm. viim. 14.4.2000

BLUE FLAMENCO

p. 09-649387 www.kolumbus.fi/blue.flamenco

FESTIVAALISATOA

Suomalaisen flamencon ilta Kulttuurikulmassa 11.2.2000

Viime syksystä alkaen oli **Laura Vilhonen** puuhaillut koreografiaworkshopilaistensa kanssa ja Helsingin III flamencofestivaalien avauksena pääsimme tutustumaan kurssilla syntyneisiin koreografioihin. Kulttuurikulma on viehättävän intiimi teatteri ja varsin sopiva tällaisia klubi-iltoja varten. Tila vetää parisataa katsojaa ja taisikin olla lähes loppuunmyyty. No ainakin katsomosta riitti kannustusta illan jokaiselle esiintyjälle.

Ihan näin aluksi on sanottava, että saimme nähdä hienoja debyyttejä ja taitavia tanssijoita, joista monet olisivat voineet suunnitella oman koreografiansa aiemminkin ja tehdä sen nytkin aivan itse (Lauran kädenjälki näkyi paikoin selvästi läpi, mikä ei välttämättä ole hyvä asia). Toinen asia, johon kiinnitti huomionsa jo heti käsiohjelmaa selaillessaan oli se, että illan yhdeksästä koreografiasta vain kaksi oli kevyempää ja iloisempaa sorttia. Aika vaikeita paloja oli selvästikin valittu ensimmäiseksi koreografiaksi. Kevyemmistä biiseistä olisi ehkä syntynyt persoonallisempia koreografioita ja ne olisivat tuoneet paremmin esiin tanssijoiden parhaat puolet. Hieman ihmetytti ohjelman raskaus ja jäimme kyllä kaipaamaan esim. tangosta (emmekä nyt tarkoita mitään *fin de fiesta* -tyyppistä ilottelua). Lisäksi osa tansseista oli liian pitkiä ja vaikeita, jolloin tanssija voima ja koreografian intensiteti ei kantanut läpi esityksen.

Läpi ohjelman bändi oli kantava voima. Musiikki oli selkeää ja se seurasi intensiivisesti koreografioita. Ryhmä oli tiivis, mutta miksi **Taru Kallio** oli jätetty kannustavine palmaksi-neen ja jaleoineen näyttämön reunaan, eroon muusta porukasta?

Puvustus oli huolellinen ja mietitty, mutta olisimme toivoneet suurempaa ajatusta taustalle: näin perinteisiin koreografioihin osa puvuista oli liian tyyliteltyjä.

Ohjelman aloitti **Anne Riikola** cañalla. Anne on tyylikäs tanssija, jolla on kauniit kädet ja käsivarsien liikkeet. Tanssista kuitenkin puuttui pehmeys, johon hänellä olisi potentiaalia. Koputukset olivat sopivan tiiviitä, mutta tanssiosa olisi saanut olla kompaktimpi.

Tove Djupsjöbackan tarantos oli pakoin hyvinkin intensiivinen, kun tanssi pysyi tiiviisti paikoillaan (ainakin Milena piti siitä). Vartalonliikkeisiin toivoisi suurempia linjoja, sillä taskukokoisella Tovella on enemmän käsivarsia kuin

Maija Lepistö. Kuva: AK.

III FESTIVAL FLAMENCO

DE HELSINKI

mitä hän käyttää. Ja Tove, rytmien maiskuttelu suulla näyttää siltä kuin söisit purkkaa!

Ensimmäinen illan kahdesta kevyemmästä biisistä oli **Katja Toivosen** alegrías, joka olikin menevä ja vauhdikas (hieman levotonkin). Housuissa esiintyvä Katja on herttainen persoona ja valmis esiintyjä. Tanssi imi mukaansa, mutta kujeilua ja vitsikkyyttä olisi katsonut enemmänkin.

Virve Ylänteen siguiriyas, jossa tanssivat **Jenni Elkala**, **Marjo Ikonen**, **Maija Lepistö**, **Lotta Ventelä**, **Kati Vyyryläinen** ja **Fatima Wittick** päätti ensimmäisen puoliajan. Virve on yhdistänyt flamenco ja modernia tanssia mielenkiintoisesti ja toimivasti. Teoksen idea jäi hieman vieraaksi. Fatiman nykytanssisoolo oli hieno ja sen voima vei puhtia kokonaisuudesta.

Anna Lipponen. Kuva: AK.

Tanssijat olivat hyvin eritasoisia ja tuo ero ammattilaisen ja harrastajan välillä oli näkyvä lajista riippumatta.

Siiderin mittaisen tauon jälkeen iltaa jatkoi **Joanna Gefwertin** zorongo gitano, jossa koreografin kanssa tanssi **Lotta Lantto**. Molemmat ovat kokeneita ja taitavia esiintyjiä, joten parityöskentelyä ja kontaktinottoa jäi kyllä kovasti kaipaamaan. Lotta ei vastannut ollenkaan Joannan ilmeisiin ja siten molemmat tanssivat omaa, mutta silti yhteistä koreografiaa yksin. Joannan epävarmuus purkaantui ”perkeleeksi” epäonnistuneessa koputuksessa. Tanssikoulumainen koreografia oli perinteinen sekä sopivan tiivis. Se istui kauniisti **Juha Leinon** lauluun. Siitä löytyi kivoja jippoja, mutta nekään jipot eivät oikein pelastaneet nukkemaisen ilmeetöntä ilmaisua.

Soleá ei ehkä ollut paras mahdollinen valinta nuorelle ja kehittyvälle tanssijalle. **Anna Lipposen** kunnianhimoinen koreografia oli hieman liian pitkä ja vaikea. Annalla on vahvat jalat ja hänen kasvonsa ilmaisevat rohkeasti tunteita, nyt vielä voimaa vartaloon, niin avot! **Laura Raitasen** laulua kuunnellessa korvat lepäsivät ensimmäistä kertaa. Harmillista kyllä harjoituksen puute näkyi.

Juha Leinon asturias oli rohkea ja erilainen koreografia klassiseen musiikkiin. Kitaraa soittamassa oli **Paul Pajarinen**. Tanssipätkien irrallisuus hieman häiritsi, mutta yhteys kitaraan ja lopulta myös kitaristiin oli toimiva ja kiintoisa. Tanssi oli välillä vähän jäyhää, mutta Juha, olet löytänyt lantiosi! Jalkoihin olisi kaivannut reippaasti enemmän voimaa, sillä koputuspainot-

teisesta koreografiasta jäi osa epäselväksi. Sisääntulo ja rytmin "nappaaminen" käteen jäivät mieleen.

Kerrassaan valloittava **Taru Kallio** tanssi aurinkoisen caracolesin ihastuttavasti. Tarun vahvuus on liikkuvassa ja pehmeässä vartalossa, jota hän käytti taidokkaasti. Naisellisuus ja tanssista nauttiminen olivat miellyttävää katsottavaa.

Toisen osan päätti **Maija Lepistön** soleá por bulerías. Maija on teknisesti taitava, viehättävä ja voimakas tanssija. Hän oli rakentanut juuri itselleen sopivan, omannäköisensä koreografian, jota kuitenkin vaivasi ilmeettömyys. Kaunis puku sopi hyvin tanssin tunnelmaan ja tyyliin.

Fin de fiestana näimme siis reippaan tansoksen, jossa kaikki illan esiintyjät veivasivat pikkupätkät tanssia. Ilta olisi aivan hyvin voinut loppua näihin fiilistelyihin, mutta ei. Luvassa oli vielä illan erikoisvieraat eli tanssija **Loli**, laulaja

Antonio Sanlúcar ja kitaristi **Raul Mannola**. Heidän panostaan yhtään vähättelemättä, alkoi illan ohjelma tuntua jo puuduttavan pitkältä. Lisäksi heidän osuutensa tuntui melko turhalta, kun samat esiintyjät esiintyivät omassa illassaan Peñalla sunnuntai-iltana. Mieleen jäivät lähinnä Antonion mahtava ääni ja halu laulaa vaikka aamuun asti sekä Lolin voimakkaan omaleimainen ja "persevä" tanssityyli.

Milena Urmas

José Antonio Rodríguez Savoysa 12.2.2000

Melkein hyvä konsertti

Kun flamencokitaristi laatii ohjelmiston, johon ei kuulu edes yhtä soleáa, kuulijankaan ei kai pitäisi odottaa liikojia. Pahaksi onnekseni en huomannut napata käsiohjelmaa saliin, niinpä en osannut varautua tällaiseen viihdekonserttiin. Sellainen siitä kuitenkin tuli; toisaalta kai ihan kelvollinen sellainen. José Antonio Rodríguez on taitava kitaristi, jonka soittimessa on pehmeä ja täyteläinen sointi. Se on sopusoinnussa sen nykykitaristeille tyypillisen jazz-vaikutteisen tyylin kanssa, jolla hän rakentaa kappaleisiinsa hallitut harmoniset kaaret. Etenkin lähes unetavan alun jälkeen kuultu soleá por bulerías oli vivahteikas ja rytmisesti mielenkiintoinen. Sen sijaan mitään säkenöiviä juoksutuksia häneltä oli turha odottaa – siihen hänen sormensa ovat liian heikon tuntuiset. Makuasia on myös, pitääkö Rodríguezin ollimustosmaista liikehtimistä ja ilmehtimistä persoonallisena eläytymisenä vai ai-noastaan ärsyttävänä maneerina.

Varamiehinen kokoonpano?

Jollain tavalla tuntui, etteivät kaikki osaset Rodríguezin viihdekoneessa olleet lauantaina aivan kohdallaan. Lähinnä saksalaisen elintarvike-myymälän vihannesosaston esimiestä muistut-tavan **Agustin Henken** cajón oli ihmeen meluisa, eikä miehen tyylitajua voi pitää kovinkaan kummoisena. Laulaja (esittely meni ohitse – oliko hän edes ohjelmassa mainittu **Ana Maria Gonzales**?) oli muuten ihan pätevä, mutta ääneltään liian *puro*, liian perinteinen tämän tyyppiseen moderniin flamencoön. Kakkoskitaran soittajien kohtalo taas on yleensä vain muodostaa maestrolle sopivan väritön tausta, joten **José Manuel Morenostakaan** on vaikea sanoa mitään suuntaan tai toiseen. Nyt puuttumaan jäänyt basisti sen sijaan olisi epäilemättä tuonut ryhmään kaivattua potkua.

Flamenco nuoteista

Konsertissa tuli nähtyä sellainenkin ihme kuin nuoteista soittava flamencokitaristi. No, ei Rodríguezillä kai sentään ihan nuotteja ollut, mutta **Belén Mayan** tanssimaa alegríasta varten hän oli joutunut tekemään itselleen lunttilapun, koska

Belén Maya. Kuva: AK.

José Antonio Rodríguez Savoyssa. Kuva: AK.

kappale oli luultavimmin kursittu kasaan vasta samana päivänä juuri ennen konserttia. Tässähän ei sinänsä ole mitään väärää, ja tuollaisen viime hetken improvisoinnin voi jopa sanoa kuuluvan flamenco. Valitettavasti vain musisoinnin riemukin oli samassa hötäkässä unohtunut.

Alegrías lämmitti yleisön

Koska olin nähnyt Mayan aikaisemmin vain tuimistelemassa **Sauran** Flamencossa, huomasin hieman yllättäväni hänen rempseää olemustaan. Tunteen aitoutta tosin on vaikea käydä van-nomaan – varsinkaan kun Rodríguez jankutti koko alegríaksen ajan vain kahta sointua edes yrittämättä keksiä mitään omaperäistä tanssijan tai katsojien iloksi. Belén Maya pyöräytteli pitkää, upean väristä *bata de cola* -hamettaan taidokkaasti, mutta eipä hänkään osannut koputtaessaan muuta kuin kerätä sen epämääräiseksi mytyksi syliinsä. (Voiko sen tehdä jotenkin toisinkin? Voi: toivottavasti näet joskus **Milagros Mengíbarin** tanssia!)

Se kuuluisa vartalo

Maya oli joka tapauksessa illan sankari. Illan toisen ja samalla viimeisen tanssin hän oli rakentanut suoraan Rodríguezin *Manhattan de la Frontera* -buleríakseen, ja nyt nähtiin jo vähän sitä vartalonkäyttöä, josta hän on tullut tun-

netuksi. Pelkistetty, iloinen, tyylikäs esitys, jonka salintäysi yleisö palkitsi seisaallaan taputtaen.

Siis loppu hyvin, kaikki hyvin. Ja muuten – onnittelut järjestäjille taiteilijoiden saamista persoonallisista kukista!

Juha Leino

Suuria lauluja pienessä tilaisuudessa

Helsingin III flamencoviikon pääkonsertin jälkeinen sunnuntai sai yllättäen ohjelmanumeron, kun Suomessa alkuvuoden käymässä ollut espanjalainen **Antonio Sanlúcar** sai kitaristi **Raul Mannolaan** täällä tutustuttuaan idean pitää ex tempore -laluillaan. Esityksestä tiedottaminen oli vähäeleistä, minkä vuoksi peñaan hankkiutui vain noin kolmekymmentä laulun ystävää. Sanlúcar ei kuitenkaan antanut sen häiritä, vaan lauloi kaksi täysimittaista settiä.

Jostain kumman syystä jokainen ulkomaille tuleva flamencotaiteilija on aina alansa arvostetuimpia tanssijoita/laulajia/soittajia, joka myös aina on työskennellyt lähes kaikkien merkittävimpien flamencoartistien kanssa. An-

Loli Suomalaisten flamencossa illassa. Kuva: AK.

tonio Sanlúcarissa on vähän tätä samaa vaivaa, mutta se ei muuta sitä tosiseikkaa, että hän on erittäin hyvä laulaja. Hän laulaa perinteisellä tyylillä, vahvasti ja tunteikkaasti.

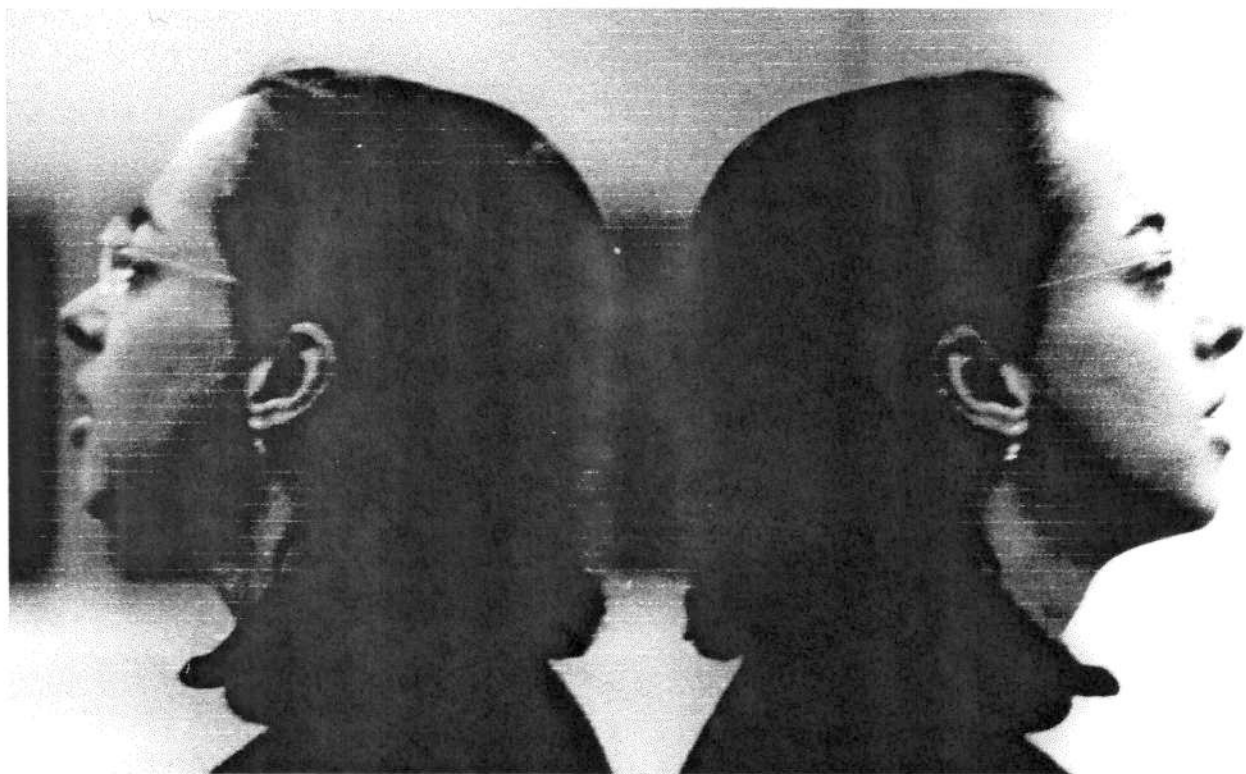
Sunnuntainakaan hän ei päästänyt yleisöään helpolla, vaan antoi tulla sydämen pohjasta flamencon suurimpia lauluja: soleáa, siguiriyasta, jopa tonáa. Edelleen hän tarjoili harvemmin kuultuja paloja: petenerasta, caracolesia ja hauskan, perinteisen tanguilloksen. Ilta tuntuikin olevan oikea flamencolaulun yleiskatsaus – ja tätä ainoastaan hyvässä mielessä sanottuna.

Jos mahdollista, niin vielä suurempi ihas-
tuksen aihe oli kitaristimme Raul Mannola. En
voi lakata ihmettelemästä sitä, miten su-
vereenisti hän hallitsee flamencon tyylilajit.
Harvinaisempiin tyyleihin hänellä ei välttämättä
ole valtavaa varastoa erilaisia falsetoja, mutta
koko ajan hän säästää vaihtelevasti ja herkästi
laulajaa seuraten. Sunnuntainakin oli helppo
huomata, miten täydellisesti Sanlúcar saattoi
luottaa pohjoisen virkaveljensä säestystaitoihin.
Se olikin ehdoton edellytys koko illan onnistu-
miselle.

Juha Leino

Antonio Sanlúcar ja Raul Mannola. Kuva: AK.

VIERAANA BELÉN MAYA

Erika Alajärvi

Kahden flamencotanssijan Mario Mayan ja Carmen Moran tytär Belén Maya ei pelkästään jatka vanhempiensa viitoittamalla tiellä. Hän eräs kiinnostavimmista flamencon naistanssijoista ja vaikuttajista tällä hetkellä.

Kuinka aloitit tanssimisen? Aloitit 18-vuotiaana eikö totta? – Kyllä. Aloitin 18-vuotiaana, kun olin lopettanut koulunkäynnin. Äitini kuolemasta lähtien, kun olin 14, olin kadottanut yhteyden teatteriin ja tanssiin. Vanhempani olivat eronneet. Olin päättänyt mennä yliopistoon, mutta jokin minussa ei halunnut menettää yhteyttä teatteriin. Se oli outoa, sillä en ollut koskaan halunnut tanssia. Pidin kyllä musiikista ja tanssin katsomisesta. Olin nähnyt paljon vanhempieni esityksiä.

Mutta sinähän et ollut tanssinut ennen kuin 18-vuotiaana? – Olin kyllä käynyt balettitun-

neilla ja klassisen espanjalaisen tanssin tunneilla ihan pienestä, mutten koskaan tosissani. Halusin kirjoittaa ja tehdä muita asioita. Mutta sitten en halunnut menettää yhteyttä tanssiin. Ajattelin, että kokeilen yhden vuoden ajan pidänpö tanssimisesta vai en. Ja minä pidin. Huomasin, että tanssiminen ei tuota vaikeuksia minulle.

Kenen johdolla opiskelit flamencotanssia?

– Aloitin vanhassa Amor de Dioksessa kaikkien tunneilla María Magdalenan, Paco Fernandezin, Paco Romeron, Carmen Cortésin, Azorinin.... Alussa otin kaikki tunnit, classicon, jotat, flamencon, kaikki. Tanssin koko päivän, kahdeksan tuntia päivässä. Minulla oli kiire, koska olin vanhempi kuin muut. Päästäkseen tanssiryhmään täytyy osata classicoa, jotaa ja kaikkea. Niinpä aloitin opiskelun niistä. Vuoden kuluttua menin isäni luokse Sevillaan, koska halusin tanssia flamenco. Sanoin hänelle, että

haluan tanssia vain flamenco. Ja siitä lähtien tanssin flamenco. Tai no balettia ja nykytanssia myös, mutten enää classicoa.

**Ja isäsi ilahtui ajatuksesta, että ryhdyt tanssi-
maan!?** – Ei.

Halusiko hän, että jatkat yliopistoon, koska taiteilijan elämä on kovaa? – Kyllä. Lisäksi hän ei oikeastaan uskonut, että kykenisin tanssi-
maan. Olin 18-vuotias silloin, mutta näytin samalta kuin nyt. En näyttänyt flamencotanssi-
jalta. Näethän hiukseni, vaatteeni, silmälasini...
Lisäksi luin paljon. Isäni sanoi: "Sinulla ei ole
päättä eikä olemusta voidaksesi tanssia flamen-
coa. Lisäksi kuuntelet muuta musiikkia." Mutta
minä sanoin haluavani silti tanssia. Hän ei us-
konut minuun. Työskentelin hänen ryhmässään
kolme vuotta. Vasta viime aikoina hän on al-
kanut uskoa minuun. Viimeisen viiden vuoden
aikana, kun olen ollut Compania Andaluza de la
Danzan (CAD) ensitanssijana.

**Usein ihmiset ajattelevat, että onhan se help-
poa, kun isä on myös tanssija. Hän voi auttaa.**
– Ei, se on ollut paljon vaikeampaa. Minulle se
on ollut vaikeampaa. Muut ihmiset ovat aut-
taneet minua, kuten **Carmen Cortés** ja **La
Tona**, joka oli opettajani monien vuosien ajan.
Hän antoi minulle töitä, vei Japaniin ja opetti
minua. Isäni ei ole minua auttanut. Siis tähän
asti. Nyt kyllä, mutta ei aikaisemmin.

Olet viettänyt paljon aikaa New Yorkissa? – En
oikeastaan. Synnyin siellä, mutta minut tuotiin
Espanjaan hyvin pienenä, muutaman kuun ikä-
isenä. Viime vuosina olen käynyt siellä kesäisin.
Maksan matkat opettamalla. Muuten treenaan
nykytanssia ja katson paljon teatteria. Asuin yh-
den vuoden Los Angelesissa äitini kanssa, kun
olin 11 vuotta. Äitini tanssi siellä eräässä tab-
laossa.

Sanoit tunnilla, ettet halua opettaa buleríasta.
Kuitenkin tanssit sitä Sauran leffassa ja myös
Savoy-teatterissa. Miksi et halua opettaa sitä?
– Tietysti voin opettaa askeleita mihin lajiin
hyvänsä. Mutta en tunne hyvin bulerían henkeä
kovin hyvin. Se ei ole se mitä osaan parhaiten.
Voidakseen tanssia hyvin buleríasta täytyy tun-
tea ja ymmärtää laulua. Tietysti, joka lajissa pitää

tuntea laulua, mutta erityisesti buleríasta tans-
siessa. Se on hyvin vaikeaa. Se on sisäinen tunne,
joka on vain niillä ihmisillä, jotka ovat kuun-
nelleet paljon, sevillalaisilla, jereziläisillä, jotka
ovat kuunnelleet ihan pienestä pitäen. Se ei ole
jotain mitä voi koreografioida. Esimerkiksi
siguiriyaan, tientokseen, tarantoon, joita tanssin
parhaiten, voi tehdä koreografian. Mutta
minusta buleríaskoreografiassa ei ole järkeä.

**Niin tavallaan voi tehdä kahdella tapaa
buleríasta perinteisesti improvisoiden ja kuun-
nellen ja kuten esimerkiksi sinun tapaasi Man-
hattan de la Frontera kappaleeseen
liikesarjoja.** – Niin tietysti. Mutta minulle se
ei ole buleríasta. Tai onhan siinä bulerían rytmi,
mutta koska ei ole laulua... **Ana** lauloi vain kaksi
letraa ja se on tosi vähän. Sitten on musiikki,
johon tein koreografian. Minulle se oli koreo-
grafia, ei bulerías.

**Miten näet tämän tyyppisen tanssin, jossa
askeleet on flamenco ja musiikki jotain
muuta, kuten soolokitarointia tai fuusiomu-
siikkia, mutta jossa tanssi ei mene laulun
mukaan? Millä nimellä sitä voisi kutsua?** –
Niillä ei ole nimeä. On paljon sellaista tanssia,
jota ei tehdä perinteisesti laulun ja kitaran

Kuva: AK.

säestyksellä. Flamenco on laajentunut. Nyt voidaan tanssia flamencoä esimerkiksi **José Antonio** musiikkiin tai perkussion säestyksellä. Minusta se ei ole huono juttu. Se ei vain ole perinteistä flamencoä. Se on flamencoä, jos askeleet ja henki on flamencoä. Minusta se on hyvä juttu, jos se on tehty hyvin. Jos se tehty kunnioituksella.

Mitä flamencossa tulee tapahtumaan lähivuosina? Mitä aiot itse tehdä lähivuosina? – En tiedä. Viiden CAD:n vuoden aikana flamenco muuttunut tosi paljon. Luulen, ettei se voi muuttua enää paljoakaan. On kaksi ihmistä, **Eva la Yerbabuena** ja **Israel Galván**, jotka ovat vie-neet flamencon niin pitkälle, ettei sitä voi enää viedä pitemmälle. Teknisesti, musiikillisesti, ideoina he ovat tehneet kaiken vaikeimman. Luulen, että flamenco tulee jälleen kerran palaamaan juurilleen. Se tulee olemaan helpompaa ja yksinkertaisempaa erityisesti naisten tanssissa. Sillä jos aiot tehdä jotain vaikeaa, näet Evan ja hän tekee kolme kertaa vaikeampaa. Se mitä aioit tehdä hän tekee jo nyt. On paljon ihmisiä, joilla ei ole niin vaikeiden ja modernien asioiden tajua. Ja jos haluaa olla moderni, ei voi tanssia ilman näitä kykyjä. Siksi luulen, että tanssi tulee rauhoittumaan, yksinkertaistumaan, muuttumaan paljon helpommaksi.

Haluan muodostaa ryhmän. Olen elämässäni sellaisessa vaiheessa, että haluan

nauttia tanssistani ja haluan tanssia. En halua monimutkaisuuksia. Aion perustaa ryhmän voidakseni kokeilla omia ideoita, mutta en tiedä miten se onnistuu, koska sitä varten tarvitsee rahoittajaa, manageria... Mutta haluan nauttia. Haluan nauttia jokaisesta työstä, jonka teen. En ole kovin kunnianhimoinen.

Haluatko tehdä koreografioita ryhmälle vai sooloja? – Minusta on mukavaa työskennellä muiden ihmisten kanssa. Jos pidän henkilöstä, niin pidän koreografian tekemisestä esimerkiksi **José Antoniolle** ja muille. Pidän myös työskentelystä muiden tanssijoiden kanssa, koska siinä oppii aina paljon. Haluaisin myös työskennellä **Mayte Martinin** ja ryhmän kanssa. Meillä on tosi kaunis produktio *Koska halusin tanssia flamencoä*. Hän on hieno laulaja. Toisaalta haluan myös tehdä omaa tanssia. Kaikkea.

Mitä kuuluu teoksellesi *La Diosa*? Miten se meni? – Se onnistui huonosti. Managerini ei uskonut siihen. Se oli teos jota oli vaikea myydä. Se ei ollut kovin kaupallinen. Mayte ei myöskään tee kaupallisia teoksia, siksi voimme työskennellä vain vähän yhdessä. Siinä oli viisi naista. Ensimmäinen osa oli yhdistelmä flamencoä ja nykytanssia. Toinen osa oli flamencoä. Siinä tanssivat **Rafaela Carrasco**, minä ja **Yolanda Herreria**. Toinen osa oli hiukan kaupallisempi, mutta ei kovin kaupallinen sekään. Siinä oli

sooloja ja kaksi ryhmänumeroa, mutta ei paljon muusikoita, valoja tai mitään sellaista. Ensimmäinen osa oli hyvin intiimi, kaunis ja siitä pidettiin. Mutta se ei ollut teos, jota voi myydä helposti. Minun piti jättää se, koska se ei myynyt tarpeeksi hyvin. Esi-timme sitä Valenciassa, Madridissa, Australiassa ja Segovias-sa. Yritin etsiä teatteria Madridista, mutta en onnistunut. Aina kun etsii teatte-

Kuva: AK.

ria esitystä varten, menettää rahaa. Eikä minulla ollut varaa.

Tanssit toissa vuonna Jerezin festivaalilla ja olet tanssinut Sevillan biennaalissa myös vuonna 1994. Onko sinulla tänä vuonna sopimusta Jereziin tai Sevillaan? – Ei. Jerezistä ei ole soittanut kukaan, enkä kyllä menisikään sinne.

Miksi et? – Koska he kohtelivat minua huonosti viime kerralla. Vannoin silloin että en enää mene sinne.

Mitä tapahtui? – Esityspaikassa oli mahdotonta tanssia. Kauhean kylmää ja huono lattia, ei valoja ei mitään. Olin vähällä jättää tanssimatta silloin. Mutta he sanoivat, että siellä ovat tanssineet kaikki. Että meillä on sopimus. Etelässä on aina huonot olosuhteet tanssille. Päätin silloin, että en tanssi siellä enää. Sanon tästä lähtien, että minulla on muita töitä. En unohda tällaisia asioita koskaan. He eivät välitä taiteilijoista. Jos perusasiat eivät ole kunnossa, niin en mene. Biennaaliin en myöskään mene. He eivät kerro paljonko on rahaa, he eivät tee laillista sopimusta aina on ongelmia. Aina kun ihmiset Etelässä järjestävät jotain, niin on paljon ongelmia. En halua sitä enää. Se hyvä puoli on olla kolmekymppinen. Ei enää tarvitse suostua.

Millainen on tavallinen päiväsi? – Riippuu... Matkustan paljon... Kun olen kotona syön kotona hyvin ja menen iltapäivällä opettamaan ja treenaamaan. Opetan Amor de Dioksella neljästä viiteen ja sitten treenaan yksin viidestä seitsemään tai kahdeksaan. Yritän olla paljon kotona nukkuakseni ja syödäkseni hyvin. Yritän elää terveellisesti. Tarvitsen paljon unta. Matkoilla kaikki aikataulut muuttuvat, mutta yritän myös silloin nukkua niin paljon kuin mahdollista. Tarvitsen myös paljon aikaa itselleni. En käy paljon ulkona, joskus kyllä. Tarvitsen paljon aikaa ollakseni yksin, lukeakseni.

Kuunteletko paljon musiikkia, muutakin kuin flamenco? – Kyllä. Kuuntelen flamenco, viime aikoina yhä enemmän, koska laulu kiinnostaa minua enemmän kuin aikaisemmin. Aluksi laulu ei juuri kiinnostanut minua. Viimeisen kolmen vuoden aikana olen kuunnellut paljon flamenco-

laulua. Kuuntelen paljon myös klassista musiikkia ja rentoutusmusiikkia. En pidä rokista, diskomusiikista tai mistään meluisasta.

Käytät tanssissa lantiota hyvin ominaisella tavalla. Oletko etsinyt sen toisesta tanssilajista vai onko se oma tapasi? – Se on oma. Olen etsinyt sitä itse. Se on oma tyylini. Mutta intialainen tanssi on aina kiinnostanut minua. Olin siellä pari kuukautta. Pohjoisessa. Olin Himalajan vuorten lähellä, mutta en muista nimeä. Pidän intialaisen tanssin käsien käytöstä. Pidän siitä hengestä mikä naisten tanssissa on. Naiset ovat hyvin voimakkaita, kuin jumalattaria. Mutta he ovat hyvin inhimillisiä. He vihaavat, ovat mustasukkaisia, seurustelevat. Täällä täytyy elää kuin Neitsyt Maria. Mutta siellä ei ole hyviä ja pahoja erikseen kaikki löytyy kaikista. Tanssijat edustavat jumalattaria, joten he ovat samanlaisia. He ovat hyvin todellisia. Flamencossa tanssijat ovat usein kuin maalauksia tai postikortteja kukkineen. Olen lainannut sieltä käsiä ja asentoja.

Tanssitko siellä? – Ei en, koska en saanut osallistua tunneille. Sain luvan katsella. Siellä aloitetaan hyvin nuorena yhdellä opettajalla. Et voi vaihtaa enää sen jälkeen. Tanssi on pyhää. Tanssijoilla on yhteys jumaluuteen, koska he ovat taiteilijoita. Myös kellot tanssijoiden jaloissa ovat pyhiä. Niinpä... esimerkiksi Jerezissä ei ymmärretä, että tanssi voi olla jollekin pyhää... Espanjassa flamencotaiteilijoille järjestetään kaikki huonoimmin ja heitä kohdellaan huonosti, siksi kaikki haluavat työskennellä ulkomailla, Japanissa, täällä, Yhdysvalloissa... Se on sääli.

Kun tulet Kuopioon, mitä haluat opettaa meille siellä nyt kun olet nähnyt millaisia olemme? – Luulen, että eniten tarvitsette kaulan ja rinnan rentouttamista. Minun tyylini on omani, se ei ole perusta tanssille, se on oma kehittämäni tyylini. Täytyy erottaa mikä on tyyli. Toinen opettaja opettaa jotain muuta.

Erityiskiitokset Maria Kauselle ja Soili Heikkiselle haastatteluavusta.

MIELIPIDE

Loistavat tilaisuudet on hukattu

Minua on jo pitkään ihmetyttänyt se, että TV-yhtiöt eivät juuri liikahdakaan, kun Suomessa käy maailman parhaita esiintyjä. Olen nähnyt vain pari täysin mitätöntä välähdystä heistä. Sensijaan käydään filmaamassa suomalaista tangoa Espanjassa ja Argentiinassa! Jos syynä on se, että he eivät pysty toimimaan nopeasti, niin sehän korjaantuu sillä, että ilmoitettaisiin hyvissä ajoin tulossa olevasta tapauksesta. Tulosta en mene takaamaan. Pyysin kerran muistaakseni yksököselä lisää flamenco-ohjelmia vaikka uusintoina. Hyvin hapan nainen vastasi sieltä, että sitä on ollut niin paljon! Erästä naisohjaajaa yllytin flamenco-ohjelman tekoon, koirakaan ei ole perään haukkunut. Luulisin, että helsinkiläisillä ovat oikeat kanavat lähimpänä. Vai riittääkö, että itsellänne on tilaisuus nähdä kaikki tähdet?

Ruotsin televisiosta olen nähnyt joitakin kotitekoisia eripituisia ja eritasoisia flamenco-ohjelmia. Mikseivät suomalaisetkin voisi, vaikka meillä ei olekaan suurenmoista Marcus Vassbergiä ja Eva Mölleriä? Meillä on riittävän hyviä kykyjä enemmän kuin tarpeeksi ja espanjalaiset ystävämme epäilemättä auttavat niinkuin ruotsalaisiakin. Myös videoitten teko olisi hyvin toivottavaa.

Heikki Kangasperko

Tilankäyttöön voisi kiinnittää joskus huomiota

Opettajat voisivat ehkä enemmän kiinnittää huomiota tilankäyttöön, mikä on naisten heikko puoli. Homma menee pilalle, kun kaikki pakkaantuvat tiiviisti lähekkäin. Tanssimiseen ei voi keskittyä kunnolla, kun pitää varoa, ettei kukaan

astu varpaille tai ettei itse huitaise kenenkään nenää verille. En ole koskaan lyönyt naista enkä välittäisi tehdä sitä vahingossakaan. Siitähän voi joutua syytteeseen ahdistelusta ja maksamaan miljoonia dollareita korvausta.

Salonkitansseissa mies pääsääntöisesti vie ja nainen seuraa, mikä on varmaan hyvä ratkaisu, vaikka olen kyllä nähnyt miehiä, joilta tilankäyttö ei onnistu ollenkaan ja naisia, jotka panevat hanttiin niin perusteellisesti. Flamencon harjoitussalin erikoisongelma on se, että se on ainoa paikka maailmassa, missä naiset yrittävät olla mahdollisimman kaukana peilistä. Takarivissä on ollut vähän väliä ahdasta. Olen täysin kyllästynyt tanssimaan 40 cm:n raossa, mutta en voi oikein mennä eturiviinkään näyttämään huonoa esimerkkiä, koska opin hitaammin kuin naiset enkä ole mikään hipsuvarvas. En edes halua oppia tyttömaista hypähtelyä. Ehkä peilin pitäisikin olla peräseinällä?

Heikki Kangasperko

¿Flamencofestivaalit?

Milena Urmas

Viime numerossa peräänkuulutin flamencofestarikävijöitä. Ja kuinkas kävikään, kukaan ei ole ollut halukas omatoimisesti antamaan arvokasta tietoaan muiden käyttöön. Pikkuongelmana on saattanut olla se, että oma sähköpostiosoitteeni unohti jutusta. Olen edelleenkin kiinnostunut, jos jollakin on jotain kerrottavaa, esim. kesän festareista.

Milena Urmas, Mannerheimintie 25 A 6, 00250 Helsinki, p. 050-522 90 69, milena@jippii.fi

Jerez de la Frontera – flamenco kaksi viikkoa, aamusta iltaan

Jerezissä järjestetään vuosittain huhti-toukokuussa flamencofestivaalit. Viime kevään kokemuksiaan jakavat **Juha Leino** ja **Eija-Liisa Linnapuomi-Kanerva**.

Juha oli löytänyt festaritiedot netistä ja Espanjan valtion matkailunedistämiskeskuksesta hän oli hakenut esitteen, josta löytyi majoituspaikat hintoineen. Visa ja fax ovat oivat työkalut hotelli- sekä muita varauksia tehtäessä. Juhan majapaikka oli San Andres -niminen hotelli-hostelli (ykkönen ja kakkonen, joista toinen halvempi), jossa henkilökunta oli ystävällistä ja palveluhaluista. Juhan soittaessa Suomesta oli hänelle puhuttu hitaasti ja selkeästi artikuloitua, jotta mitään ei jäisi epäselväksi. Juha itse matkusti Jereziin Málagan kautta, mutta suosittelisi matkan tekoa mieluummin Sevillan kautta. Sieltä Jereziin on noin tunnin junamatka.

Juha ei osallistunut kursseille, mutta kävi kahden viikon aikana lähes päivittäin katsomassa esityksiä, esim. Nuevo Ballet Español, **Israel Galván** sekä **Antonio Canales** & co tuli katsastettua. Juha sanoo, että huippuluokan esityksiä tuli nähtyä niin paljon, että ne kokivat pienen inflaation. Viime vuonna oli vain tanssiesityksiä,

mutta vuoden 2000 festivaaliohjelmassa on paljon myös laulu- ja kitarakonsertteja.

Viime kevät oli viileä ja sateinen ja siihen kannattaakin varautua, sillä hotellihuoneiden kivilattiat tuntuivat jäätäviltä. Hellehepenien lisäksi mukaan kannattaa ottaa myös sadevarusteet sekä lämmintä. Juhalta jäi Cádizin reissukin väliin juuri sateisen sään takia, mutta hän suosittelee varaamaan sille paikan matka-aikataulausta.

Jerezissä tapasi tuttujakin. Ainakin **Laura Vilhosen**, **Maria Kauseen**, **Eija-Liisa Linnapuomi-Kanervan** sekä muutamiin tampereilaisiin hän muistelee törmänneensä. Lopuksi Juha vielä muistuttaa, että ruokailukulttuuri on sikäli erilainen, että päivisin keittiöt ovat kiinni, mutta illalla ja yöllä pääsee herkuttelemaan. Sikäläiseen rytmiin kannattaa totutella. No, McDonald's kyllä pelastaa tukalassakin tilanteessa.

Eija-Liisa on käynyt Jerezissä flamencofestivaaleilla jo kahdesti, vuosina 1998 ja 1999. Viime vuonna hän oli yhdessä **Marja Kurjen** kanssa. He viipyivät Jerezissä neljä päivää sekä kävivät autolla monissa muissa kohteissa.

Jerezissä Eija-Liisa yöpyi Trujillo-hotellissa (noin 130,-/yö), joka sijaitsee lähellä Villamartateatteria. Villamartassa ovat kaikki tanssiesitykset. Hän kävi katsomassa niiden neljän päivän aikana kaikki mahdolliset esitykset. Lisäksi hän muistuttaa, että Jerezissä on lukuisia peñoja. Festivaalien aikana eri peñoissa on eri iltoina ohjelmaa. Eija-Liisa jutusteli eräässä peñassa **Manoleten** kanssa ja tämä olisi kovasti tulossa Suomeen.

Koska daamit olivat autolla liikkeellä, ajelivat he eri kaupunkeihin. He kävivät mm. Arcos de la Fronteran (28 km Jerezistä) valkoisessa kaupungissa. Siellä sijaitsee *parador*, vanhasta linnasta tehty hotelli. Lisäksi he ajoivat myös Puerto de Santa Maríaan (11 km Jerezistä), josta pääsee esim. laivalla Cádiziin. Välimatkat eivät ole pitkiä ja ne taittavat nopeasti myös junalla.

Seuraavassa poimintoja kevään 2000 festivaaliohjelmasta ja kursseista. Tarkemmat tiedot osoitteesta www.webjerez.com.

IV Festival de Jerez 30.4.–13.5.2000

Tanssikurssit: Matilde Coral, Manolo Marín, Merche Esmeralda, Manolete sekä monet muut. Kurssin hinta 35000 pesetaa.

Tanssiesityksiä teatteri Villamartassa: Joaquín Grilo & co, Antonio Canales & co, Carmen Cortés & co, Estrella Morente, Manolete, Nuevo Ballet Español, Eva la Yerbabuena & co,

NiksiLetra

Sukkahousut päähän?

Ei nyt ihan, mutta toimivat mainiosti ylävartalon lämmikkeenä. Leikkaa jalkaterät pois ja haarakiila auki ja vedä päällesi siten, että pää tulee läpi haarakiila-aukosta ja kädet työnnetään lahkeisiin, ei siis missään nimessä toisinpäin. Sukkahousujen vyötärö sijoittuu jotakuinkin vyötärön seutuville. Näin sinulla on jo monien tyytyväisten käyttäjien hyväksi havaitsema kätevä ja tyylikäs treeniasu. Persoonallisempaa tyyliä kaipaava voi sijoittaa valmiiksi silmäpakoisiin sukkahousuihin. Toimitukseen kantautuneiden huhujen mukaan sukkahousupukeutuminen on kuitenkin jo hieman out Espanjassa.

Pitkäkyntisille?

Sinä flamencokitaristi, älä ole tahmakoura, ole liimanäppi! Kuten tiedämme, flamencokitaristi tarvitsee työssään vahvoja kynsiä, joten nyt paljastamme kitaristien tarkoin varjellun ammatissalaisuuden. Kynsien paras kovettaja on kuin onkin pikaliima! Liima pursotetaan suoraan tuubista kynnelle ja annetaan kuivua. Varo liimaamasta sormenpäitä yhteen. Niksi on täysin turvallinen, sillä toimituksen saamien tietojen mukaan vielä yksikään flamencokitaristi ei ole kuollut nälkään tämän niksin seurauksena.

Jos tarkoin varjeltu kynsi kaikesta huolimatta lohkeaa, tilanne ei ole vielä täysin toivoton. Pelastuksen tuo pikaliiman ja vessapaperin saumaton yhteistyö. Vessapaperin puuttuessa myös silkkipaperi tai lakanakangas on havaittu toimiviksi vaihtoehtoisiksi. Paperinpala liimataan lohjenneen kohdan tueksi; paras lopputulos saadaan kerroksittaisella metodilla. Lopputulos viimeistellään esteettiseksi kynsisaksilla. Tällä niksillä on pelastettu useampikin konsertti.

Manuela Carrasco sekä monet muut. Hinnat esityksestä ja istumapaikasta riippuen 800–3000 pesetaa.

Laulukonserttien esiintyjinä mm. Miguel Poveda, Vicente Soto ja Curro Piñana ja kitarakonserttien tähtinä mm. Paco Javier Jimeno ja Paco Serrano.

Sähkösäät?

Tarttuuko tekokuituinen flamencohameesi jalkoihin, kun sen pitäisi aistillisesti hulmahdella? Liian sähköisyyden hameesta saa poistettua suihkuttamalla siihen vahvasti laimennettua huuhdetuainetta (noin 20 osaa vettä, 1 osa huuhdetuainetta suihkepulloon). Varaa riittävästi aikaa ennen esitystä tai treeniä, jotta hame ehtii kuivahtaa. Toinen tapa ratkaista sama pulma on suihkuttaa hameelle nestemäistä tärkkiä, jota löytyy hyvinvarustettujen päivittäistavarakauppojen pesuainehyllystä.

Havuja, perkele!

Päätyvätkö piruetit kahden kankun telemark-alastuloon ja koputukset tyylikkääseen sivuluisuun? Tällöin lattia on liian liukas. Pelastuksen tarjoaa ylikansallinen Coca-Cola Co. Astu rohkeasti kokislatäköön, niin jo tahmaantuvat tassusi ja kengän pohjat saavat herkkua. Varo yliannostusta, sillä siitä eivät nivelet tykkää. Huom! kevytkokis ei käy. Asia on aito.

Muhiiko kengässäsi hapankaali?

Syö hajut, ennen kuin ne syövät sinut! Flamenconkien sisäpuoli olisi jo ympäristökatastrofin välttämiseksi hyvä joskus puhdistaa, mutta miten? Apu tulee Australiasta. Kostuta pumpulituppo tea tree -öljyyn ja pyyhi kenkien sisäpuoli tupolla niin monta kertaa, että töhkät ovat poistuneet autuaammille metsästysmaille ja vastassa on vain raiakas tuoksu. Koska tea tree -öljy on öljyä, se ei vahingoita kenkien sisäpuolista herkkää nahkaa. Ongelmaa on kuulemma yritetty hoitaa myös Clerasililla, vaihtelevin tuloksin.

Koonneet: IK & TK. Letran toimitus ei vastaa niksien oikein- tai väärinkäytöstä aiheutuneista fyysisistä tai psyykkisistä traumaista.

ILMOITA SINÄKIN MAINIOT FLAMENCONIKSISI LETRAN TOIMITUKSEEN!

¿CÓMO?

¿Cómo? on uusi palsta, jonka tarkoituksena on valottaa mieltä askarruttavia, joskus omituisiakin flamencon harrastamiseen ja opiskeluun liittyviä kysymyksiä. Mikäli yöuniasi on vaivannut jokin kysymys, jota et ole ääneen tohtinut koskaan kysyä, älä enää aikaile, vaan meilaa se minulle (milena@jippii.fi), niin otan asiasta selvää.

¿Cómo?-palstan ensimmäinen kysymys on heitetty kitaristeille: "Harrastatko ilmakitarointia?" Rockpiireissä ilmakitarointitaidoillaan voi saavuttaa jopa suomenmestaruuden. Niin että miten on, **Juha Leino**, **Juha Koskimies** ja **Jouni Meriläinen**, harrastatteko ilmakitarointia?

Juha:

"Minulle ilmakitarointi ei ole niinkään säännöllinen harrastus, vaan satunnaista sijaistointia silloin, kun kitaraa ei ole käsillä. Se ei myöskään ole pelkkää hupia, vaan enemmänkin tarkoituksenmukaista, esim. kun harjoittelemme Juhon kanssa jotain laulujuttuja ja näytän ilmakitarallani, mitä tarkoitan, niin hän ymmärtää, mistä on kysymys."

"Ilmakitarointini ei suinkaan ole julkista, vaan kotona tapahtuvaa musiikin kuuntelua. Jotkut mielettömän nopeat juoksutukset on aivan pakko soittaa, esim. **Paco de Lucía** ja **Vicente Amigo** vievät väkisin mukanaan. Vicenten *Vivencias Imaginadas* -levyn fandangoksen peukkujuttu on sellainen, mikä pitää aina tehdä."

"Minulle ilmakitarointi on yksi kuivaharjoittelumuoto ajatustyön ja muiden vastaavien ohella. Kolmen tai neljän sormen *rasgueao* on mietittävä ja harjoiteltava koko ajan. Sopivaa alustaa vasten syntyvä tasainen naputus on varmasti muille hermojaraastavaa."

"Musiikin kuuntelun ja ilmakitaroinnin kautta syntyy uusia ideoita. Siitä saa uutta potkua omaan musiikkiinsa. Uskon kyllä mentaalisen harjoittelun vaikutukseen. Oma tyyli

syntyy vähitellen kokeilujen ja soittamisen kautta. Ja sitäpaitsi ilmakitaroinnista on vain hyötyä: voit ainoastaan onnistua, kitarastasi, joka on sairaan hyvä lähtee aivan tajuton soundi ja itse olet soittajana erinomainen!"

Juho:

"Kun tulee kitaratunnilta, niin päässä liikkuu kaikkea tunnilla opittua ja yritän muistella otelautaa ja sormia. Tämä on sellaista pään sisäistä ilmakitarointia. Lisäksi pöytää vasten on yleensä pakko tehdä *rasgueao*-harjoituksia. Kun kotona kuuntelen hyvää musiikkia kovalla, esim. **Vicente Amigon** *Vivencias Imaginadas* -levyn fandangosta, niin silloin on ihan pakko fiilistellä. **Manolo Sanlúcar** on myös hyvä, mutta popahtava **Vicente** on kyllä ykkönen."

"Yleensä kotona ennemminkin jamailen ja tanssahtelen kuin ajattelen kitaraa. Hyvä musiikki saa liikkumaan. Se antaa uusia ideoita (joskus vähän liikaakin), esim. Vicenten kitaran äänensävy ja vibraatto kiehtovat. Uusia ideoita ja omaa musiikkia syntyy kokeilun kautta, en niinkään ajattele melodია, vaan otan kitaran ja kokeilen."

Jouni:

"Minulle ilmakitarointiaihe on täysin vieras, eikä sen soittaminen ole koskaan tullut mieleenikään. Itse teen kaiken päässä tai kitaralla. Kun kuuntelen hyvää musiikkia, niin pää rupeaa käymään. Kuuntelen paljon musiikkia passiivisesti ja silloin päähän jää mitä jää. Toisaalta olen tehnyt vähän mitään omia juttuja."

Milena Urmas

SUOSITTELEN

Tässä muutamia herkkuja, jotka ovat saaneet minun pääni sekaisin!

1. **Vicente Amigon** konsertti helmikuussa 1999. Unelmien Täyttymys!
2. **Eva La Yerbabuenan** tyyli. Tanssi videolla tosi hyvän solea por buleríaksen. Toivottovasti hän tulee joskus tänne Suomeen, sillä tanssin lisäksi hänellä on myös aika mukava kroppa!
3. Yerbabuenan koputukset **Enrique Morenten** Lorca-levyllä ja **Ramon Porrinan** cajónin soitto.
4. **Raul Mannolan** bulerías ja tangos cierret. Todella tiukkoja ja rytmisiä!
5. **Teresan** marinoidut oliivit. Namnam... erittäin maukkaita!
6. *Grandes Guitarras del Flamenco – Ramon de Algeciras*. Levy, jossa on paljon perinteisiä tyyllilajeja. Ei mitään *nuevo jazz* -meininkiä!
7. **Montse Cortésin** ääni ja **El Viejinin** picadot Tampereen festareilla.
8. **José Antonio Rodríguezin** soleá por bulerías livenä Savoyssa.
9. Espanjalaiset naiset. Mm. **Belén Maya**, **Eva la Yerbabuena**, **Montse Cortés** ja monet muut.
10. Bulerías-letra **José Mercén** levyltä *Del Amanecer...*

*Mira como suenan
Las olas del mar
Como le canta mi Perla
Y las hace llorar.*

Besos y Abrazos!

Juho Koskimies

SEFARDIEN TEILLÄ

Outi Bөөk

Minne päätyivät Andalusiaista 1400–1500-luvuilla karkotetut juutalaiset? Jostain syystä erityisesti arabimaailma otti heidät avosylin vastaan, ja myös Euroopan kaakkoisosasta Balkanilta löytyi turkkilaisten hallussa ollut monikulttuurinen saareke Bosnia, joka vastaanotti juutalaisia huomattavan määrän. Bosnian pääkaupunki Sarajevo onkin tunnettu ”Euroopan Jerusalemina”, jossa muslimit, ortodoksit, katoliset ja juutalaiset ovat eläneet vuosisatoja rinta rinnan enemmän tai vähemmän sopuisasti.

Bosniasta voi myös yhä löytää yllättäviä kulttuurisia samankaltaisuuksia Andalusian kanssa. Arkkitehtuuri on jännittävä yhdistelmä länsimaista ja itämaista estetiikkaa, ja tänäkin päivänä minareeteista kaikuvat rukoushuudot tuovat väliin erehdyttävästi mieleen *cante jondon* primitiivisimmät muodot. Ikävä kyllä myös Bosnian sota ja muslimien kansanmurha 1992–1995 muistuttaa siitä, kuinka helposti monikulttuurisesta suvaitsevaisuudesta voidaan siirtyä toiseen äärilaitaan. Valitettavasti myös juutalaiskulttuurista muistuttavat II maailmansodan seurauksena monin paikoin Euroopassa enää vain museot ja tyhjät synagogarakennukset.

Juutalaiset Espanjassa

Ensimmäiset juutalaiset saapuivat Iberian niemimaalle samoihin aikoihin foinikialaisten kanssa 1100-luvun tienoilla e.a.a.. Tuolta ajalta on myös peräisin Andalusian hepreakielinen nimi Sefarad. Roomalais- ja goottivallan aikaan juutalaisilla ei ollut erityisempää roolia Espanjassa, paitsi että goottien valta-aikana heidän onnensa kääntyi suhteellisesta suvaitsevaisuudesta vainoihin kirkollisen ylimystön taholta. 700-luvun loppupuolella, arabien poliittisen ja kulttuurisen vaikutuksen alaisena, juutalaiset muuttuivat merkittäväksi tekijäksi yhteiskunnassa. Arabikulttuurin samankaltaisuudet ja myötämielinen asenne heprealaista

HISTORIA

henkistä maailmaa kohtaan rohkaisi juutalaisia ryhtymään entistä näkyvämpään hengelliseen ja aineelliseen työhön. Niinpä Al-Andalusin ajan Espanjan juutalaiset harrastivatkin ahkerasti paitsi uskonnollis-filosofista ja arabialais-heprealaista vertailevaa kielentutkimusta, myös matematiikkaa, lääketiedettä, tähtitiedettä, runoutta, kielioppia... Monissa oppiaineissa heprean kieli sai kuitenkin väistyä arabian kirjakielen tieltä, ja muun muassa juutalainen **Maimonides** kirjoittikin tähti- ja lääketieteelliset teoksensa arabiaksi. Tapahtui mielenkiintoinen prosessi; juutalaiset omaksuivat arabialaisen hengen menettämättä omaa yksilöllisyyttään, vaan sitävastoin loivat harmonisen synteesin arabialais-aristotelisen ja heprealaisen maailmankäsityksen välillä. Mutta arabit eivät myöskään jääneet juutalaisille velkaa, sillä he jättivät jälkimmäisille monia luovuutensa tuotteita muilla tieteenaloilla, kirjallisuudessa, kielitieteessä, kieliopissa, ja niin edelleen.

Myöhemmin 1100- ja 1200-luvuilla, erityisesti kuningas **Juan el Sabion** (”Oppinut”) valtakaudella 1200-luvulla, juutalaiset omasivat sellaisen aseman, että vuosisata tunnetaan ”juutalaisten kulttuurin kultaisena vuosisatana”. Heidän työnsä tuotti hedelmää kaikilla aloilla, kuten filosofeina ja kirjailijoina, muusikoina ja taiteilijoina, eivätkä Maimonidesin, **Jehuda Halevin**, **Ibn Gabirolin** ja **Ibn Ezran** nimet ole vielääkään painuneet unhoon.

Tämä henkinen ja kulttuurinen toimeliaisuus kesti 1400-luvun puoliväliin asti, jolloin alkoivat uskonnolliset vainot Inkvisition toimesta. Nämä kulminoituivat Katolisten kuninkaitten **Isabellan** ja **Ferdinandin** kuninkaallisessa dekreetissä 1492, joka määräsi juutalaiset karkotettaviksi Espanjasta. Ne, jotka eivät suostuneet lähtemään, poltettiin roviolla. Niiden, jotka halusivat jäädä maahan asumaan, tuli kääntyä katoliseen uskoon, mutta monet näistä käännynnäisistä (*cristianos nuevos* = uudet kristityt) harjoittivat salaa juutalaista uskontoaan, ja pian kääntyneitäkin alettiin vainoamaan. Vieläkään ei

tarkkaan tiedetä, kuinka moni kääntyi, kuinka moni poltettiin ja kuinka moni lähti maasta.

Joidenkin onnistui kaikesta huolimatta jäädä maahan asumaan, ja muutamien uskotaan liittyneen maahan vastikään saapuneiden vaeltelevien mustalaisten joukkoon. Juutalaisesta musiikista on joka tapauksessa jäänyt paljon jälkiä espanjalaiseen musiikkiperinteeseen. Flamencon tyylilajeista ainakin saetassa ja petenerassa uskotaan olevan juutalaista vaikutusta. Yksi teoria saetan alkuperästä kertoo, että sitä lauloivat alunperin kristinuskoon kääntyneet juutalaiset yrittäessään epätoivoisina vakuuttaa vakaumuksensa aitoutta. Petenera taas oli erään tarinan mukaan kaunis juutalaistyttö, joka saattoi miehet turmioon. Petenera-niminen laulu tunnetaan myös monissa sefardijuutalaisten yhteisöissä ympäri maailmaa. Myös monet synagoogat ovat kirkoiksi muutettuina säilyneet Espanjassa tähän päivään asti. Espanjan juutalaisesta menneisyydestä muistutavat myös monien kaupunkien vanhat juutalaiskorttelit, juderías.

Osmannien valtakunnassa

Ainoa turvapaikka, joka tuona aikakautena tarjosi juutalaisille täysimittaiset oikeudet, löytyi osmannien (=turkkilaisten) valtakunnasta, ja niin monet juutalaiset asettuivat asumaan Aasiaan, Pohjois-Afrikkaan ja Balkanille. Näitä Andalusiasta paenneita juutalaisia alettiin pian kutsumaan sefardeiksi (Sefarad viittaa Andalusiaan; alunperin heprean kielen *Jehudim be sefard* on tarkoittanut Palestiinasta länteen asuneita juutalaisia). Juutalaiset tunnettiin työteliäänä ja lahjakkaana kansana, ja heidän alaansa olivat erityisesti kaupankäynti, teollisuus, käsityö, raha-asiat, meri- ja sota-asiat. Monet heistä nousivat aina korkeimpiin virkoihin asti. Juutalaiset toivat mukanaan myös entisen kotimaansa koko kulttuurisen rikkauden, runouden, laulut ja tanssit, ja säilyttivät monin paikoin aina näihin päiviin saakka juutalaisespanjan (*judeo-español*) kielen, toisin kuin Keski-Euroopan maihin emigroituneet veljensä, jotka pian unohtivat espanjan kielen. Kaikesta huolimatta sefardit säilyttivät myös rakkautensa entistä kotimaataan kohtaan, niinkuin Bosnian juutalainen **Abraham Kapon** runossaan ilmaisee:

*A ti, España bienquerida,
nosotros "madre" te llamamos
y, mientras toda nuestra vida,
tu dulce lengua no dejamos.*

*Aunque tú nos desterraste
como madrastra de tu seno,
no estancamos de amarte
como santísimo terreno,
en que dejaron nuestros padres
a sus parientes enterrados
y las cenizas de millares de tormentados y quemados.*

*Por ti nosotros conservamos
amor filial, país glorioso,
por consiguiente te mandamos
nuestro saludo glorioso.*

Sinua, rakastettu Espanja,
"äidiksi" me kutsumme
emmeä koko elämässämme
hylkää suloista kieltäsi.

Vaikka sinä meidät karkoittit
kuin äitipuoli sylistäsi
emme lakkaa sinua rakastamasta
kuin pyhintä maata,
jolle isämme jättivät
esi-isänsä haudattuina,
ja tuhansien kidutettujen ja poltettujen tuhkan.

Sinuun säilyttämme
lapsen rakkautemme, kunniakas maa,
ja täten lähetämme sinulle
kunniakkaan tervehdyksemme.

Monet sefardien *romancet*, jokapäiväisen kielen aiheet ja rukoukset, saivatkin inspiraationsa lohdutuksen tunteesta ja nostalgiasta menetettyä kotimaata kohtaan.

Sefardien romancet Bosniassa

Koska Bosniaan 1500-luvulla saapuneet sefardit eivät tunteneet sen enempää maan kieltä serbokroaattia kuin virallista kieltä turkkiakaan, sulkeutuivat he suurella määrällä omaan piiriinsä ja säilyttivät juutalaisespanjan kielen keskinäisenä kommunikaatiovälineenään. Vuosien mitaan kieli toki sai vaikutteita niin turkin,

heprean, saksan kuin slaavilaisistakin kielistä. He säilyttivät myös monia vanhoja espanjalaisia tansseja, ja kastanjettien ja tamburiinin käyttö säestyksenä oli yleistä.

Espanjalainen keskiaikainen romancero-runouden ja -laulun perinne levisi Amerikan löytämisen jälkeen koko espanjankieliseen uuteen maailmaan, ja myös sefardijuutalaiset veivät sen mukanaan uusille asuinalueilleen. Perinne on säilynyt elävänä monin paikoin näihin päiviin asti. Tyypillistä romancelle on "fragmentarismi" (kertomus jostain tapahtumasta, sattumuksesta), joka ruokkii esittäjän mielikuvitusta, hänen improvisoidessaan tapahtumalle jatkoa. Monet sefardienkin romanceista ovat keskiaikaisia, ajalta ennen Espanjasta karkottamista vuonna 1492.

Bosnian sefardien keskuudessa säilynyt keskiaikainen espanjalainen romance:

El aprendies aprobechado

*Señora, la mi señora, rogarvos quiero un placer
lugarico en vuestra cama, señora si puede ser.
La camica tengo estrecha, no cabemos ni de pies.
Mancebo soy delicado, poco lugar tomare.
Camisa levo de seda, si querex, mi la quitare
bragitas llevo de holanda, si querex mi las quitar.
Echemelo a la cabecera, topomelo a los pies.
Echemelo a la...
Echeme atada, desatada me falle.
Nos echaremos dos en la cama, nos alevatimos tres.*

Ovela oppipoika

Rouva, rouvani, anoa tahdon teiltä yhden ilon,
paikan vuoteessanne, rouva, jos se vain sopii.
Sänkyni on kovin kapea, emme mahdu siihen edes
seisoen.
Olen hintelä nuorukainen, en vie paljon tilaa.
Paitani on silkkinen, jos tahdotte, otan sen pois
alushousuni ovat hollantilaiskangasta, jos tahdotte ne
riisua.
Laittakaa ne päänaluseksi, tai jalkopäähän
Laittakaa ne...
Sitokaa minut, sillä muuten tipahdan.
Menkäämme sänkyn kaksin, ja herätkäämme kol-
misin.

On kuitenkin olemassa suuri joukko romanceja, jotka löytyvät vain sefardijuutalaisten parista, ja näissä on paljon myös paikalliskielisiä ilmauksia. Yleensäkin kaikkialla, jossa sefardit elivät, omaksuivat he vaikutteita paikallisesta musiikista. Aikojen kuluessa Bosniankin sefardien romancet etääntyivät espanjalaisista esikuvistaan, ja lähestyivät tyyliltään ja sisällöltään bosnialaisia kansanlauluja ja *sevdalinkoja*, muslimien rakkauslauluja, säilyttäen silti myös sefarditematiikkansa. Tradition säilyttäjiä olivat ennen kaikkea naiset. "Ei ollut uskonnollista, kansanjuhlaa, perhejuhlaa tai surutapahtumaa, jossa ei kuultaisi sefardien lauluja... Ne olivat luultavimmin naisten ja nuorien tyttöjen luomia ja käsittelivät rakkautta, perhettä, tai opettavaisia aiheita. Isänmaallis-, uskonnollis-, raamatullis-, sosiaalis- tai pedagogisaiheiset laulut taas olivat vanhempien naisten luomuksia." Miehet säveltelivät ennenkaikkea uskonnollisaiheisia lauluja. *Sevdah* (turkiksi rakkaus), intohimoinen, tunteellinen rakkaus on näissä lauluissa usein läsnä, ja siinä on jotain kovin tuttua...

Adio kerida

*Tu madre kuando te parjo
i te kito al mundo
korason eja no te djo
para amar segundo.*

*Adio,
adio kerida
non kero la vida
me la amargates tu.*

*Va, buškate otro amor
aharva otras puertas
aspera otro ardor
ke por mi sos muerta.*

Hyvästi rakas

Kun äitisi sinut synnytti
ja maailmaan saattoi,
sydäntä ei hän sinulle antanut
toista ihmistä rakastamaan.

Hyvästi,
hyvästi rakas,
en rakasta elämää,
sinä olet katkeruuteni syy.

Mene, etsi itsellesi toinen rakkaus,
kolkuta toisia ovia,
taltuta toinen polte,
sillä minulle olet kuollut.

Toinen maailmansota oli kohtalokas niin Bosnia-Hertsegovinan kuin muunkin Euroopan juutalaisille, ja sodan jälkeen kotisijoilleen palasi vain kymmenesosa. Sota oli myös tuhoisa juutalaisespanjan kielelle, sillä monet sitä taitaneet vanhat ihmiset menehtyivät keskitysleireillä, ja monet sillä kirjoitetut dokumentit tuhoutuivat. Sitten on aloitettu mittava toiminta tämän perinnön keräämiseksi. Tänä päivänä Sarajevossa, Bosnian pääkaupungissa, asustaa n. 500 vanhenevan juutalaisen yhteisö, jonka jäsenistä enää muutama taitaa vanhakantaista juutalaisespanjan kieltä.

Lähde: M. Elazar: El romancero judeo-español. Svjetlost. 1987. Belgrad.

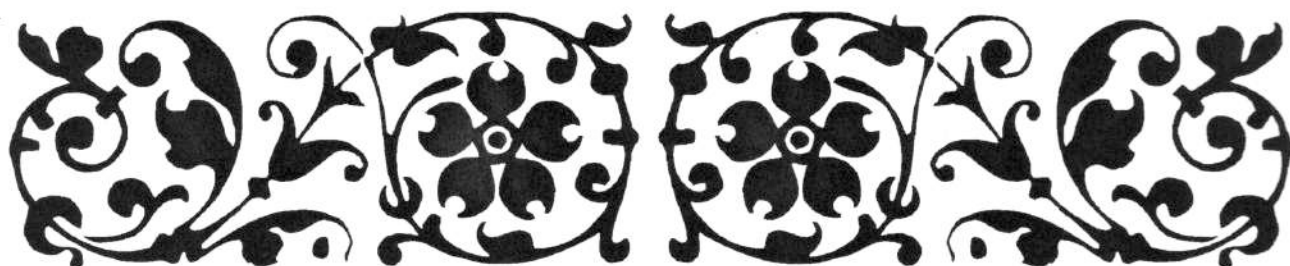
Letras por peteneras

*Ay, qué llanto en toda España
por todas las juderías
por la fe y la palabra
muchos miles penarían
y si Dios así lo quiso
Muchos miles penarían
ay, qué llanto en toda España
por todas las juderías.*

*Por las calles de Judea
pasa una mujer llorando
dicen que es de Sefarad
que la sigue recordando
y no la puede olvidar.*

Voi, mikä valitus kuuluu koko Espanjasta,
sen kaikista juutalaiskortteleista,
uskon ja sanan tähden,
tuhannet joutuvat kärsimään,
ja jos Jumala kerran niin tahtoi,
tuhannet tulevat kärsimään,
voi, mikä valitus kuuluu koko Espanjan
juutalaiskortteleista.

Juudean kaduilla
kulkee nainen itkien,
sanovat, että hän on Sefaradista,
ja sitä yhä muistelee,
eikä pysty sitä unohtamaan.

SISÄLLYSLUETTELO 1993–1999

INDEX

LEYENDAS FLAMENCAS

- 1/93 Carmen Amaya (tanssija), Katja Lindroos
- 2/93 Antonio Mairena (laulaja), Katja Lindroos
- 1/94 Sabicas (kitaristi), Katja Lindroos
- 2/94 La Niña de los Peines (laulaja), Katja Lindroos
- 3/94 Vicente Escudero (tanssija), Katja Lindroos
- 1/95 Manuel Torre (laulaja), Katja Lindroos
- 2/95 La Argentina, Katja Lindroos
- 3/95 Ramón Montoya (kitaristi), Katja Lindroos
- 1/96 Antonio (tanssija), Katja Lindroos
- 2/96 Antonio Chacón (laulaja), Katja Lindroos
- 3/96 El Niño Ricardo (kitaristi), Katja Lindroos
- 1/97 Camarón (laulaja), Erika Alajärvi
- 2/97 La Macarrona (tanssija), Erika Alajärvi
- 3/97 Silverio Franconetti (laulaja), Teresa Ackalín
- 4/97 Pastora Imperio (tanssija, laulaja), Teresa Ackalín
- 1/98 La Serneta (laulaja), Outi Böök
- 2/98 Aurelio de Cádiz (laulaja), Outi Böök
- 3/98 La Argentinita (tanssija), Outi Böök
- 4/98 Terremoto de Jerez (laulaja, tanssija), Outi Böök
- 1/99 Juan Breva (kitaristi), Outi Böök
- 2/99 Loco Mateo (laulaja), Outi Böök
- 3/99 La Malena (tanssija), Outi Böök
- 4/99 El Gloria (laulaja), Outi Böök

HISTORIA

- 2/95 Flamencon ensimmäiset huudot, Marianna Stråhlman
- 3/95 La bailaora flamenca, Katja Lindroos
- 1/96 El bailaor; miestanssin alkuvaiheet ja kehitys, Katja Lindroos
- 1/96 Mistä tulee sana flamenco, Erika Alajärvi
- 3/96 Suomalainen flamenco ennen Sauran elokuvia, Leena Virtanen
- 1/97 Sangre y arena; härkätaistelu ja flamenco, Katja Lindroos
- 2/97 Al Andalus; arabien Andalusia, Teresa Ackalín
- 3/97 Cafés Cantantes; puhtaan flamencon kultakausi, Irja Kajander
- 4/97 Flamenco ja klassinen musiikki, Irja Kajander
- 4/97 Navidad flamenca; joulunvietosta, Outi Böök
- 1/98 Federico García Lorca 100 vuotta, Outi Böök & Katja Lindroos
- 2/98 Kesä tulee, oletko valmis; turismi ja flamenco, Irja Kajander
- 2/98 Lorca jatkuu, Katja Lindroos
- 2/98 Habichuela dynastia, Katja Lindroos
- 3/98 Opera flamenca; flamencon kultakausi, Irja Kajander
- 4/98 Kriittikki ja flamenco opera, Irja Kajander
- 4/98 Flamenconrunouden lumous, Hannele Tuomipuu
- 3/99 Myytti flamencon historiassa; onko flamencon historia totta, Irja Kajander

PALOS FLAMENCOS

- 1/96 Alegrias, Erika Alajärvi
- 2/96 Bulerías, Erika Alajärvi
- 3/96 Soleá, Erika Alajärvi
- 1/97 Sigiriya, Erika Alajärvi
- 2/97 Tangos, Erika Alajärvi
- 3/97 Tientos, Erika Alajärvi
- 4/97 Sevillanas, Erika Alajärvi
- 1/98 Zorongo Gitano, Erika Alajärvi
- 2/98 Tarantas/Tarantos, Erika Alajärvi

- 3/98 Petenera, Erika Alajärvi
- 4/98 Tonás, Erika Alajärvi
- 1/99 Rytmien perusteet 1, Erika Alajärvi
- 2/99 Rytmien perusteet 2, Erika Alajärvi
- 4/99 Tanssin rakenteesta, Erika Alajärvi

FILOSOFIA

- 2/95 Flamencomainen elämäntyyli, Reima Nikkinen
- 2/95 Flamenco on toista maata, Katja Lindroos
- 3/95 Flamenco on ääni sisältä, Anna Niinimäki
- 1/96 Arvoitus nimeltä duende, Federico García Lorca (Katja Lindroos)
- 2/96 Huumoria, uljuutta ja lujuutta, Soile Heikkinen
- 2/96 Parhaitakin matadoreja on kuollut..., Markku Huotari
- 3/96 Antonio Canales flamencosta
- 1/97 Mañana, mañana, Outi Böök
- 1/97 Sovittamattoman ristiriidan sovittaminen, Anna Haaranen (Kaari Martin)
- 2/97 Vaistonvaraisesti liike-elämän pelisääntöjä..., Ritva Rautavaara
- 4/97 Pyhä flamenco, Maria Kause
- 1/98 Suomalaisuus ja flamenco, Erika Alajärvi
- 2/98 Toiminnan teoriaa andalusialaisittain, Outi Böök
- 3/98 Gracia ja guasa, Outi Böök
- 4/98 Jaleo, Outi Böök

MUSICA

- 1/96 Miguel Poveda: Viento del Este, Kaari Martin & Rauli Rantanen
- Mario Cortés: Corales, Petteri Saarinen
- 2/96 Manolo Sanlúcar: Tauromagia, Kaari Martin & Rauli Mannola
- Vicente Amigo: Vivencias Imaginadas, Kaari Martin
- 1/97 Carmen Linares en antología, Katja Lindroos
- 2/97 Vicente Amigo: Poeta, Kaari Martin
- Joaquín Cortés: Pasión Gitana, Katja Lindroos
- 3/97 Un Gitano de Ley; Oratorio de José Heredia Maya, Katja Lindroos
- Soundtrack: Carlos Sauran Flamenco, Kaari Martin
- 4/97 Camarón: Antología, Katja Lindroos
- Ginesa Ortega: Siento, Katja Lindroos
- Mayte Martín: Muy frágil, Katja Lindroos
- Remedios Amaya: Me voy contigo, Katja Lindroos
- 1/98 Carmen Linares: Canciones populares, Irja Kajander
- 2/98 Concurso de Cante Jondo: colección Manuel de Falla & F. García Lorca, Katja Lindroos
- Pepe Habichuela: Habichuela en rama, Iiro Ollila
- 3/98 La Macanita: Jerez-Xères-Sherry, Katja Lindroos
- Aurora Vargas: Acero frío, Katja Lindroos
- 4/98 Paco de Lucía: Luzia, Katja Lindroos
- José Mercé & Vicente Amigo: Del Amenecer, Katja Lindroos
- Niña Pastori: Eres luz, Katja Lindroos
- Conchi Heredia: Brujería, Katja Lindroos
- Pepe Luis Carmona: Caído del cielo, Katja Lindroos
- José Parrondo: Locuras del Corazón, Katja Lindroos
- Manuel Aguijetas: En la Soleá, Katja Lindroos
- En un ratito! Useita tähtiä, Katja Lindroos
- Flamenconuotit, osa 1, Jouni Meriläinen
- Misa Flamenca – flamencomessu, Hannele Tuomipuu
- 1/99 Näitä levyjä suosittelen, Erika Alajärvi
- 2/99 Näitä levyjä suosittelen, Ramón Maronier
- 3/99 Näitä laulajia suosittelen, Mayte Maya & Anna Haaranen
- 4/99 Suosittelen, Katja Lindroos

HAASTATTELUT

- 1/93 Nina Corti, Anna Niinimäki
Raul Mannola, Esa Hämäläinen
- 2/93 Timo Lozano, Katja Lindroos
Reima Nikkinen, Anna Niinimäki
- 2/94 Anneli Uronen, Leena Virtanen
- 3/94 Carmen Cortés ja Gerardo Nuñez, Marianna Stråhlman
(julkaistu uudelleen 4/96)
- 1/96 Raul Mannola; Sonidos Negros, Kaari Martin
Chencho; nuori härkä, Kaari Martin & Laura Vilhonen
- 2/96 Ginesa Ortega; El Amor Brujo&Avanti,Marianna Stråhlman
Ossi Aaltonen-soittajasta kitaranrakentaja, Laura Vilhonen
- 3/96 Antonio Canales
El Viejin
Pepe Luis Carmona
Paco de Lucía
- 4/96 Taljanka-suomalaisen flamencon edelläkävijä,Kaari Martin
Carmen Cortés... (ks. 3/94)
Nina Corti, Anna Niinimäki
- 2/97 Vicente Amigo ja laulava kitara, Markku Huotari, Pedro
Narvaéz, Joseba Elola
- 4/97 Eva Möller; pohjoisen flamencon eeva , Katja Lindroos
Córdoba Bronze, Kaari Martin
Taikuri Sanlúcar ja flamencon talismani, Katja Lindroos
- 1/98 Lapset ja flamenco (useita opettajia), Milena Urmas
- 2/98 Pepe Habichuela, Katja Lindroos
- 3/98 Koulun kiltein; aina nurkassa (kitaristit), Juha Leino
- 4/98 Gunilla Fabritius; harrastuksena laulu Lotta Ventelä &
Leyla Akgez
- 2/99 Vicente Amigo; Estar a gusto, Outi Böök (lehdistö-
tilaisuus)
Andrés Marín; haluan tehdä peteneraa!, Outi Böök
- 3/99 Miguel Angel – flamencon Michelangelo, Irja Kajander
- 4/99 Juha Nikkola tarjoilee kansainvälistä, Irja Kajander
Elena Andujár ja uudet haasteet, Irja Kajander
Tekisinkö oman koreografian (Laura Vilhonen), Juha Leino

ARVOSTELUT

- 1/96 Flamenco al Compás (Ana Ramón, Churumbaque), Katja
Lindroos
Merengue de Córdoba, Petteri Saarinen
- 2/97 Härkätaistelijan kuolema (Maria Kause), Milena Urmas
Chispa Stoassa, Laura Vilhonen
Miten niin Flamenco Puro (Chencho, Eva), Milena Urmas
Matka mustalaisten maailmassa (Gabriela Gutarra), Katja
Lindroos
Flamencot valloittavat valkokankaan, Katja Lindroos
Flamenco katedraalissa(El Pele Sevillassa),Katja Lindroos
Helsingin I festivaalin suomalaisilta, Leena Virtanen
Itämaisia mausteita (Yoursy Sharif), Eija-Liisa Linnapuomi-
Kanerva
Rock iski (Joaquin Cortés), Markku Huotari
Flamencon ties mikä (Joaquin Cortés), Kaari Martin
- 3/97 Kuningas Canales Córdobassa (Antonio Canales), Kaari
Martin
Tampere, Erika Alajärvi & Katja Lindroos
- 4/97 Flamencon muodot, Outi Böök
Mestarin työnäyte (Manolo Sanlúcar), Petteri Saarinen
Cordoba Mora valkoisessa salissa, Kaari Martin
- 2/98 Antonio Canales pahojen henkien riivaamana,Maria Kause
Léonor con sus gorillas (Léonor Moro), Milena Urmas
Flamencounia (Chencho, Sueño Flamenco), Emilia Aho &
Katja Lundén
- 3/98 Lorcan rakastajat (Porissa näytelmä), Maria Kause
Lähtölaukaus kesään (Peñan kevätjuhlat), Mari Mero
Jairo ja rakkaan lapsen monet nimet, Outi Böök
Tampereen flamencoviikko, Kaari Martin
- 4/98 Taljanka Lorcan lumoissa, Anna Niinimäki
Uutta flamenco ja..(flamenco meets India), Erika Alajärvi
Flamenco enquentro–Lämmin kohtaaminen.. Milena Urmas
- 1/99 Misa Flamenca, Anna Niinimäki
Flamenco Shopin näytös, Katja Lindroos
Raul Mannolan uusin, Jouni Meriläinen
- 2/99 Pikaflamenco (Raul Mannola), Juha Leino
Iloinen ilta Gloriassa, Erika Alajärvi
Vicente Amigo – kitaran homeopaatti, Juha Leino
Andrés Marínin kurssi, Terhi Ketolainen & Johanna
Komppa & LauraRaitanen & Milena Urmas
Noche Flamenca (Raul Mannola), Juho Koskimies
Maan rytmi (Erika Alajärvi, Al Golpe), Katja Lindroos

- 3/99 Keskiyön klubin flamencoilta (Laura Vilhonen, Kuopio),
Erika Alajärvi
Flamenco ja kolme huutomerkkiä (Ricardo Franco),
Milena Urmas
Kulttuuriteko kirjoissa ja kansissa (kirja), Irja Kajander
Suomalaista flamenco Telakalla, Laura Vilhonen &
Marjo Ikonen
Virtuoosi El Viejin, Juho Koskimies
Upea La Macanita, Juho Koskimies
Hengen voitto Iberiasta (Nuevo Ballet Español), Juha Leino
- 4/99 Herkkuja harvoille (Klubi-ilta Gloriassa), Katja Lindroos
Espanjalaisuutta etsimässä (Kymi Sinfonietta), Irja Kajander

KIRJEENVAIHTAJAT, FESTIVAALIT

- 1/96 Madrid, Katja Lindroos
- 2/96 Pietari, Milena Urmas
Keski-Euroopasta, Erika Alajärvi
Tampere, Katja Lindroos
- 1/97 Jerez, Outi Böök
Sevilla, Erika Alajärvi & Katja Lindroos
- 2/97 Pori, Maria Kause
Tampere, ?
Helsingin I festivaali, Katja Lindroos
Etelä-Afrikka, Milena Urmas (Tuula Hyyrynen)
- 3/97 Córdoba, Emilia Aho & Laura Vilhonen
Hollanti, Erika Alajärvi
- 4/97 Göteborg, Veikko Suni
Sevilla (Bailaora), Outi Böök
- 1/98 Pori, Maria Kause
Oulu, ?
Tampere, ?
Pohjoismaiden peñat, Iiro Ollila
Helsingin yhdistys 5 vuotta, Katja Lindroos
- 2/98 Pori jazz, Maria Kause
Turku, Leyla Akgez
Jyväskylä, Mari Mero
Tampere, Mari Mero
- 3/98 Madrid (koreografiakilpailu), Erika Alajärvi
Jerez, Eija-Liisa Linnapuomi-Kanerva & Katja Lindroos
Pori jazz, Kaari Martin
Tampere, Anni Valtonen & Kaari Martin
- 4/98 Helsingin II festivaali, Katja Lindroos
- 1/99 Helsingin II festivaali: Aficionadon unelmaviikko!, Katja
Lindroos
iAy, qué flamenco! (Vicente Amigo Espanjassa), Katja
Lindroos
- 2/99 Flamencoelämää Tallinnassa, Hannele Tuomipuu
Jerez, Laura Vilhonen
Tampere, Markku Huotari
Helsingin II festivaali, useita (ks. arvost. & haastatt.)
- 3/99 Tampere, useita (ks. arvost. & haastatt.)
- 4/99 Helsingin III festivaali, Teresa Ackalín
Ranskalaiset korot, Sampsa Peltonen
Flamencoelämää Tallinnassa II, Hannele Tuomipuu

SEKALAISTA

- 1/96 Tanssin rakenteen termejä, ?
- 2/96 Flamenco/muut espanjalaiset tanssilajit, ?
- 1/97 Tanssitermejä, ?
- 2/97 Varokaa rasitusvammoja, Heikki Kangasperko
- 3/97 Tanssijan välineitä, ?
- 4/97 Flamencotarvikkeita Helsingistä, ?
- 1/98 Rytmitermejä, Hannele Tuomipuu
Rasitusvammat jaloissa, Teresa Ackalín
- 2/98 Lantion ja alaselän ongelmat, Teresa Ackalín
Laulutermejä, Hannele Tuomipuu
Los flamencos cantan y bailan Lorca, Katja Lindroos
Flamencojen ammatit, Erika Alajärvi
Flamenco turistille, helmiä sioille?, Hannele Tuomipuu
Tablaot ja tanssijan työ, Erika Alajärvi
- 3/98 Flamenco ja kuulo, Kaari Martin
Helsinki-iläisiä opettajia, Iiro Ollila
Klassinen baletti apuaineena, lattiatanko, Kata Koskivaara
Kitaristit, Juha Leino
- 4/98 Laulutermejä, Hannele Tuomipuu
- 2/99 Carmen LänsiAuto Areenalla, Irja Kajander
- 3/99 iAy! Niska ja hartiavenytyksiä, Teresa Ackalín
Menú: herkutellaan gazpacholla, Teresa Ackalín
- 4/99 Menú: tuoksuvia herkkuja, Teresa Ackalín

TIENDA

TIENDA-palstalla yhdistyksen jäsenet voivat ilmoittaa ilmaiseksi. Lähetä flamencoaiheet myynti- ja ostoilmoituksesi Terhi Ketolaiselle, puh. 09-755 4436, e-mail: terhi.ketolainen@kolumbus.fi

ILMOITUSHINNAT LETRASSA

1/1 sivu	1000,- mk
1/2 sivu	500,- mk
1/4 sivu	250,- mk
1/8 sivu	125,- mk

OHJEITA LETRAAN KIRJOIT- TAVILLE:

Jutut toimitetaan mieluiten levykkeellä Irja Kajanderille tai Terhi Ketolaiselle RTF (Rich Text Format) -muodossa.

Juttuihin ei ylimääräisiä muotoiluja (sittenyksiä, tavutuksia tms.). Paperikopio mukaan!

Jutut voi toimittaa myös sähköpostilla: irja.kajander@edu.hel.fi
terhi.ketolainen@kolumbus.fi.
Liitetiedostot em. muodossa. Lyhyet jutut voi kirjoittaa sähköpostiviestinä.

Aineiston jättö Letran numeroon 2/2000 viimeistään 5.5.2000

PEÑAN SALIN VUOKRAUS

Helsingin flamencoyhdistyksen salia voi vuokrata opetus- ja harjoituskäyttöön kuka tahansa. Salin osoite on Pohjoisesplanadi 2.

Hinnat:

OPETUSKÄYTTÖÖN

Pieni sali 40 mk/h jäsenille, 50 mk/h muille
Iso sali 70 mk/h jäsenille, 80 mk/h muille

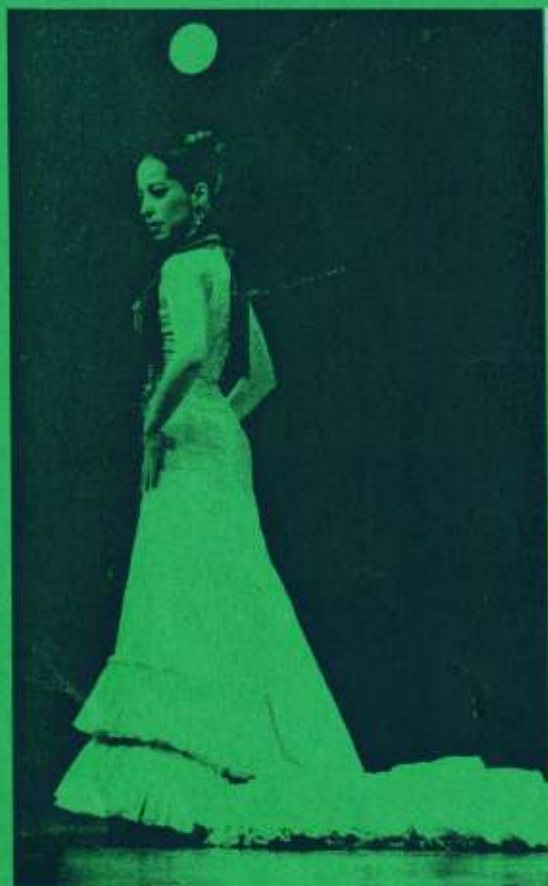
HARJOITUSKÄYTTÖÖN

Pieni sali 20 mk/h jäsenille, 30 mk/h muille
Iso sali 40 mk/h jäsenille, 50 mk/h muille

Tiedustelut ja salivaraukset: Eija-Liisa Linnapuomi-Kanerva, p. 09-482 970

Haluaako tuttuasi liittyä Helsingin Flamencoyhdistykseen? Vuotuisen jäsenmaksunsa maksanut saa neljästi vuodessa ilmestyvän Letran ja 20-50% alennuksen kaikista yhdistyksen järjestämistä tapahtumista. **Vuosimaksu on 120 mk, kerran maksettava liittymismaksu 50 mk.**

Jäseneksi liittyminen: Maksa **170 mk** yhdistyksen tilille **Merita Hakaniemi 206518-21707**. Kirjoita kuittiin nimesi, osoitteesi ja kotipaikkasi (jos se on muu kuin osoitteesi). Maksaessasi automaattilla muista kirjoittaa osoitteesi Tiedotuksia-kohtaan. Voit varmistaa jäsenyytesi soittamalla taloudenhoitaja Eija-Liisa Linnapuomi-Kanervalle noin viikko maksutapahtuman jälkeen. Liittytyäsi sinulle lähetetään jäsenkortti sekä kuluvan vuoden jo ilmestyneet Letrat uusimman numeron mukana.

Port Payé
Finlande
PMM
00130/56

* . A D 2 7 *

SOLEÁ

*Yo sé que ya no soy
como yo era
y pasarán los años
y seguiré a tu vera
que ya no soy
como yo era.*

*Plaza de Santamarina
día de frío en mi garganta
un capote está abrigando
las cuerdas de mi guitarra.*

*La serenidad que busco
es serenidad que encuentro
cuando me abrazo a tu voz
y me pierdo en tu silencio.*

sanat: Vicente Amigo

Tiedän etten ole
niinkuin olin
vuodet kuluvat
ja jatkan vierelläsi
enkä ole
niinkuin olin ennen.

Plaza de Santamarina
kylmyys kurkussani
takki suojaamassa
kitarani kieliä.

Rauha jota etsin
on rauha, jonka löydän
kun yhdyn ääneesi
katoan hiljaisuuteesi.

suom. E. Alajärvi